

1^η Επιβλέπουσα: Μαρία Παπαδοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

2^η Επιβλέπουσα: Δόμνα Κακανά, Καθηγήτρια

Αξιολογητής: Ηλίας Καραβαββίδης, Λέκτορας

Βαθμός	10
Ολογράφως	Δεκα

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 9446/1
Ημερ. Εισ.: 30-03-2011
Δωρεά: Συγγραφέα
Ταξιθετικός Κωδικός: Δ
371.334
ΕΠΙ

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους ανθρώπους που συμμετείχαν στην έρευνα και εμπιστεύτηκαν να μου δώσουν κομμάτια από προσωπικές τους ψηφιακές επικοινωνίες, παρότι οι περισσότεροι από αυτούς με γνώριζαν μόνο ψηφιακά. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στις επιβλέπουσές μου, κ Μαρία Παπαδοπούλου και κ. Δόμνα Κακανά, για την υπομονή, την επιμονή και την ανοχή που έδειξαν σε όλο το διάστημα που χρειάστηκε για να φτάσει στο τέλος της αυτή η εργασία. Τέλος, ευχαριστώ τους γονείς μου για την ηθική και οικονομική συμπαράστασή τους όλα τα χρόνια των σπουδών μου και για τα επόμενα που ελπίζω να ακολουθήσουν. Να είστε όλοι καλά!

Στους φίλους που γνωριστήκαμε ψηφιακά
και τελικά γίναμε η καλύτερη παρέα...

Περιεχόμενα

Α' μέρος

1. Εισαγωγή	8
2. Ψηφιακά Διαμεσολαβημένη Επικοινωνία	10
2.1 Ασύγχρονη Ψηφιακά Διαμεσολαβημένη επικοινωνία.....	10
2.1.1 Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.....	10
2.1.2 Newsgroup.....	11
2.1.3 Forum.....	12
2.2 Σύγχρονη Ψηφιακά Διαμεσολαβημένη Επικοινωνία.....	12
2.2.1 Talker.....	12
2.2.2 IRC.....	13
2.3 Διαφορές προγραμμάτων <i>Chat</i> και IM.....	14
3. Προγράμματα Σύγχρονης Ψηφιακά Διαμεσολαβημένης Επικοινωνίας	15
3.1 Ιστορική αναδρομή στα προγράμματα ΣΨΔΕ.....	18
3.2 Προγράμματα ΣΨΔΕ.....	19
3.2.1 ICQ.....	19
3.2.2 AIM.....	20
3.2.3 Windows Live Messenger.....	21
3.2.4 Yahoo! Messenger.....	22
3.2.5 Skype.....	23
3.2.5 Google Talk.....	24
4. Τρόποι γραφικής σημείωσης	25
4.1. Συστήματα γραφικής σημείωσης.....	25
4.1.1 Συστήματα σημείωσης λέξης.....	25
4.1.2 Συστήματα σημείωσης συλλαβών.....	26
4.1.3 Συστήματα σημείωσης συμφώνων.....	26
4.1.4. Συστήματα σημείωσης φωνημάτων - το αλφάβητο.....	27
4.2 Σύστημα μεταγραφής greeklish.....	28
4.2.1. Πρότυπο ΕΛΟΤ 743.....	28
4.2.2. Τύποι greeklish.....	31
5. Έρευνες για τους τρόπους γραφικής σημείωσης στην ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία	33

Β' Μέρος

6. Ερευνητικά ερωτήματα	37
7. Μέθοδος	38

7.1 Δείγμα.....	38
7.2 Εργαλεία.....	39
7.3 Διαδικασία:.....	39
7.4 Ανάλυση & επεξεργασία.....	40
8. Αποτελέσματα.....	45
9. Συμπεράσματα.....	63
10. Βιβλιογραφία.....	69
Γ' Μέρος	
Παράρτημα.....	73

Περίληψη

Η σύγχρονη (άμεση και σε πραγματικό χρόνο) ψηφιακή επικοινωνία μέσω του διαδικτύου αποτελεί πλέον έναν από τους πιο διαδεδομένους τρόπους επικοινωνίας. Η ανάγκη για όσο το δυνατόν πιο γρήγορη και άμεση επικοινωνία δημιούργησε ένα είδος γραφής, που χαρακτηρίζεται από στοιχεία τόσο του προφορικού όσο και του γραπτού λόγου. Το είδος αυτό περιλαμβάνει σε μεγάλο βαθμό ακρωνύμια, συντομογραφίες, συμφωνική και συλλαβική γραφή, καθώς και greeklish (ελληνικά γραμμένα με λατινικούς χαρακτήρες).

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα έρευνας με στόχο τη διερεύνηση, καταγραφή και ανάλυση των γραφικών συμβάσεων που χρησιμοποιούνται σε προγράμματα σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας από μαθητές/ριες και φοιτητές/ριες. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με ηλεκτρονικά ημερολόγια (logbook) που συμπλήρωναν οι χρήστες για μία εβδομάδα και περιλάμβανε τμήματα των ηλεκτρονικών συζητήσεων που είχαν, σε προγράμματα σύγχρονης διαδικτυακής επικοινωνίας.

Η ανάλυση δεδομένων έγινε με το πρόγραμμα επεξεργασίας ποιοτικών δεδομένων Atlas.ti. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι παράλληλα με την αλφαβητική σημείωση παρουσία συστημάτων συμφωνικής σημείωσης είναι ισχυρή, ειδικά στις περιπτώσεις άρθρων, αντωνυμιών και προθέσεων, ενώ εμφανίζονται επίσης δείγματα σημασιογραφίας, με τα οποία να καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος των συνομιλιών. Επιπλέον, μπορεί να θεωρηθεί πως η γραφή στα συστήματα ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας είναι υβριδική, περιλαμβάνει δηλαδή αυξημένα στοιχεία προφορικότητας, τα οποία εμφανίζονται κυρίως στα greeklish. Άξιοι παρατήρησης είναι το γεγονός ότι οι χρήστες δείχνουν αυξημένη επιλογή χρήσης των greeklish παρότι δεν επιβάλλεται, ούτε απαιτείται στα συστήματα σύγχρονης επικοινωνίας.

Abstract

Nowadays, direct, immediate and real-time computer mediated communication consists one of the most common ways of communication. A new form of writing was created in order to satisfy the needs of fast and direct communication, combining elements of written and spoken language. This writing hybrid contains a large amount of abbreviations, consonantal writing and greeklish (Greek written with Latin characters).

Research aimed at exploring, analyzing and classifying and noting the scripts that Instant Messaging users, teenagers and young adults, tend to use in these programs. The data was collected via digital diaries (aka logbooks) that users were supposed to keep for one week. These logbooks contained parts of digital conversations that users had in Instant Messaging programs.

The data analysis was carried out with the qualitative data analysis software Atlas.ti. The results show that consonantal semiosis dominates in the case of articles, pronouns, prepositions and adverbs. Semiography was also used mainly through the use of emoticons. Furthermore, results show that users prefer to use Greeklis against Greek even though it is not compulsory or required by the medium.

1. Εισαγωγή

Η ανάγκη ενασχόλησης με τις συμβάσεις γραφής σε μορφές σύγχρονης διαδικτυακής επικοινωνίας προέκυψε από την παρατήρηση πως στα νέα μέσα επικοινωνίας χρησιμοποιούνται τρόποι γραφής που δεν εμφανίζονται στα παραδοσιακά μέσα, δημιουργώντας μία νέα δυναμική στη γραφή. Η είσοδος του διαδικτύου στην καθημερινότητά μας, κατά συνέπεια η αύξηση των καναλιών διάδοσης της γραφής πέραν των συμβατικών μέσων, φαίνεται να διαμορφώνει –πέραν των άλλων- νέους τρόπους γραφικής σημείωσης, για παράδειγμα στην ελληνική γραφή παρουσιάζεται ένα νέο σύστημα καταγραφής τα greeklish. Το ερευνητικό ερώτημα της παρούσας έρευνας προέκυψε παρατηρώντας την εξελικτική πορεία τόσο του δικού μου τρόπου γραφής όσο και των ατόμων που επικοινωνούσα με μορφές σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας.

Η διερεύνηση της επίδρασης του μέσου στη διαμόρφωση του μηνύματος έχει γίνει αντικείμενο ποικίλων συζητήσεων από τα πρώτα χρόνια δημιουργίας των υπολογιστών. Η πρόταση του McLuhan ότι «το μέσο είναι το μήνυμα» (McLuhan, 1964) φαίνεται να έχει ισχυρή βάση στα συστήματα γραφής που δημιουργήθηκαν χάρις στην τεχνολογία. Η νέα γραφική πραγματικότητα που συναντάται στα συστήματα σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας περιλαμβάνει σε μεγάλο βαθμό ακρωνύμια, συντομογραφίες και συμφωνική γραφή, είτε πρόκειται για ελληνικές είτε για αγγλικές λέξεις και φυσικά greeklish. Τα κυριότερα μέσα χρήσης αυτού του γραφικού συστήματος είναι ο Η/Υ και κατ' επέκταση το διαδίκτυο και όλες οι μορφές επικοινωνίας μέσω αυτού (Instant Messaging, e-mail, forum, κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες) και τα sms στα κινητά τηλέφωνα.

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των συμβάσεων γραφής σε συστήματα σύγχρονης (άμεσης και σε πραγματικό χρόνο) επικοινωνίας. Η προσέγγιση που επιχειρείται είναι μια ανίχνευση των συμβάσεων που χρησιμοποιούνται στην ψηφιακή επικοινωνία και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εξαντλεί το θέμα, αλλά αποτελεί την αρχή για έναν προβληματισμό και μία εκτενέστερη έρευνα στο μέλλον.

Στην έρευνα συμμετείχαν 19 μαθητές/ριες και φοιτητές/ριες έως 25 ετών. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με ηλεκτρονικά ημερολόγια (logbook) που συμπλήρωναν οι χρήστες για μία εβδομάδα και περιλάμβανε τμήματα των ηλεκτρονικών συζητήσεων που είχαν, σε προγράμματα σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας.

Το πρώτο μέρος της εργασίας, περιλαμβάνει το θεωρητικό πλαίσιο, μια ανασκόπηση πάνω στην ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία και τα είδη της, καθώς και την

παρουσίαση των προγραμμάτων που χρησιμοποιούνται σε αυτήν, τους τρόπους γραφικής

σημείωσης και τις προηγούμενες έρευνες πάνω στη γραφή στην ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία.

Αναλυτικά:

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι μορφές της ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας, δηλαδή η σύγχρονη, άμεση και σε πραγματικό χρόνο επικοινωνία και η ασύγχρονη, δηλαδή η ετεροχρονισμένη επικοινωνία μεταξύ χρηστών του διαδικτύου. Επιχειρείται επίσης μια παρουσίαση των βασικών προγραμμάτων ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας κάθε είδους.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται αναλυτικά το πιο διαδεδομένο είδος προγραμμάτων σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας (από τούδε και στο εξής ΣΨΔΕ), το Instant Messaging. Ακολουθεί μια παρουσίαση ενός τυπικού προγράμματος Instant Messaging. Στη συνέχεια μια ιστορική αναδρομή στην πορεία των προγραμμάτων Instant Messaging καθώς και μία περιγραφή των πιο δημοφιλών προγραμμάτων Instant Messaging. Τέλος, σημειώνονται οι ομοιότητες και οι διαφορές αυτών των προγραμμάτων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι τρόποι γραφικής σημείωσης που δημιουργήθηκαν στην ιστορική πορεία της γραφής, από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα, καθώς επίσης και ενός νέου τρόπου γραφικής σημείωσης που αναπτύχθηκε στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια κυρίως, τα Greeklish. Τα greeklish είναι η μεταγραφή των ελληνικών με λατινικούς χαρακτήρες και έχει διάφορες μορφές γραφής, παρότι υπάρχει τυποποίηση από τον ΕΛΟΤ. Στη συνέχεια αναλύεται το πρότυπο τυποποίησης της μεταγραφής των ελληνικών με λατινικούς χαρακτήρες και τα είδη greeklish που χρησιμοποιούν οι χρήστες ΨΔΕ.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι προηγούμενες έρευνες σχετικά με το φαινόμενο που μελετάται στην παρούσα εργασία, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας αρχικά παρουσιάζονται τα ερευνητικά ερωτήματα καθώς επίσης και η αναγκαιότητα πραγματοποίησης της συγκεκριμένης έρευνας. Στη συνέχεια ακολουθεί η μέθοδος, η παρουσίαση του δείγματος και η ανάλυση των αποτελεσμάτων, τα συμπεράσματα και τέλος η βιβλιογραφία.

2. Ψηφιακά Διαμεσολαβημένη Επικοινωνία

Ως ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία (από τούδε και στο εξής ΨΔΕ) ορίζεται το σύνολο των διαπροσωπικών τεχνολογιών επικοινωνίας που βασίζεται στη μεταφορά και την αποθήκευση πληροφοριών μεταξύ δικτυακά συνδεδεμένων υπολογιστών. Κάθε είδος κειμένου που μπορεί να κωδικοποιηθεί ψηφιακά, συμπεριλαμβανομένων γραπτών κειμένων, βίντεο, ήχων κ.α. μπορεί να συμπεριληφθεί σε ένα δίκτυο ΨΔΕ (Jaffe, Lee, Huang & Oshagan, 1999). Η ΨΔΕ αποτελεί έναν από τους πιο οικονομικούς και αξιόπιστους τρόπους μετάδοσης της πληροφορίας. Λόγω του χαμηλού κόστους της, εφόσον και δεν απαιτείται παρά ένας Η/Υ και μία σύνδεση στο διαδίκτυο, καθώς επίσης και λόγω της ευκολίας χρήσης της η ΨΔΕ έχει γίνει ένα από τα πιο διαδεδομένα μέσα μετάδοσης πληροφορίας στις δυτικές κοινωνίες. Η χρήση ψευδωνύμων απαλείφει διαφοροποιήσεις λόγω επαγγέλματος, ηλικίας ή κοινωνικού στάτους (Jaffe et. al., 1999).

Η ΨΔΕ χωρίζεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες με βάση το εάν η επικοινωνία γίνεται ταυτόχρονα και άμεσα ή σε διαφορετικό χρόνο. Πρόκειται για τη σύγχρονη ή ασύγχρονη ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία.

Ένας άλλος τρόπος διαχωρισμού των τύπων ΨΔΕ μπορεί να γίνει αν ληφθεί υπόψη το είδος της επικοινωνίας, δηλαδή αν τα μηνύματα ανταλλάσσονται μεταξύ δύο συνομιλητών (ένας προς έναν) ή μεταξύ ενός και πολλών (Baron, 2004). Δηλαδή, αν τα μηνύματα προορίζονται αποκλειστικά προς έναν παραλήπτη ή είναι ανοιχτά σε όλη τη διαδικτυακή κοινότητα. Για παράδειγμα, ένα γραπτό μήνυμα (sms) κατά πλειοψηφία έχει έναν μόνο παραλήπτη σε αντίθεση με μια δημοσίευση σε φόρουμ, που είναι ανοιχτή προς απάντηση από όλη την κοινότητα του φόρουμ. Αυτή η κατηγοριοποίηση είναι αρκετά δύσκολη, μιας και το ίδιο μέσο μπορεί να χρησιμοποιείται περιστασιακά με τους δύο τρόπους (ατομικά και ομαδικά).

2.1 Ασύγχρονη Ψηφιακά Διαμεσολαβημένη επικοινωνία

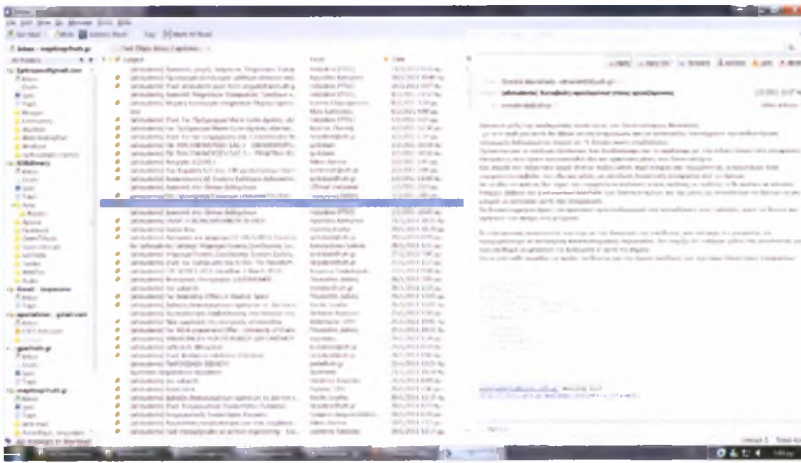
Όταν η αποστολή η λήψη και η απάντηση των ηλεκτρονικών μηνυμάτων γίνεται σε διαφορετικό χρόνο (ετεροχρονισμένα), τότε η επικοινωνία ονομάζεται ασύγχρονη.

Τρόποι ασύγχρονης επικοινωνία είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), τα forum, τα newsgroup (ομάδες συζητήσεων) τα γραπτά μηνύματα (SMS) και τα κοινωνικά δίκτυα.

2.1.1 Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο δημιουργήθηκε σχεδόν ταυτόχρονα με το ίδιο το διαδίκτυο.

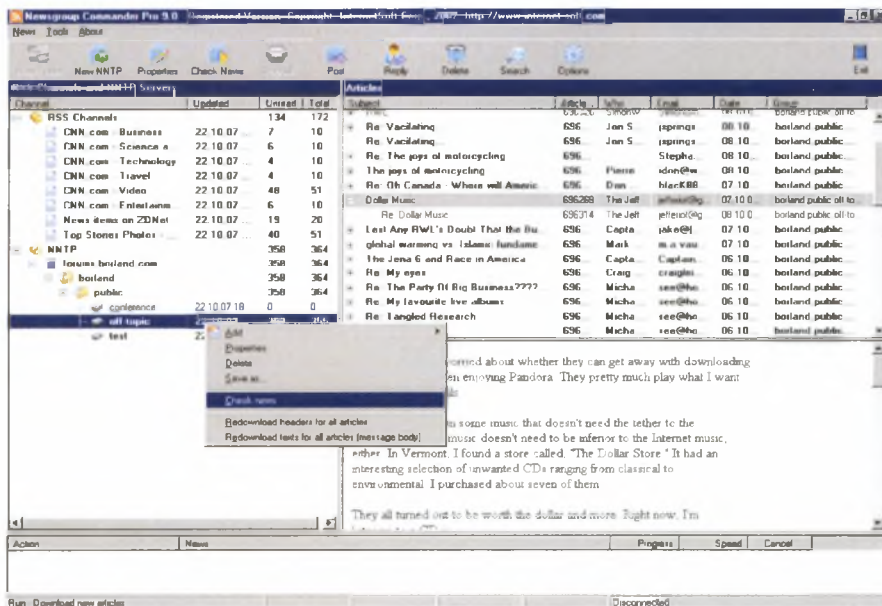
αμερικανικό στρατό με μια ομάδα πανεπιστημίων για ερευνητικούς λόγους, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο έκανε την εμφάνισή του για λόγους ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ερευνητών. Μετά από σχεδόν 40 χρόνια από την πρώτη του εμφάνιση, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο παραμένει ο κυριότερος λόγος χρήσης του διαδικτύου (Stewart, 2000).

Πηγή: Προσωπικό αρχείο

2.1.2 Newsgroup

Τα newsgroup ορίζονται ως διαδικτυακές ομάδες συζητήσεων για ποικίλα θέματα. Οποιοσδήποτε διαθέτει σύνδεση στο διαδίκτυο μπορεί να διαβάσει, να σχολιάσει και να απαντήσει σε μηνύματα δημοσιευμένα στα newsgroups. Τα newsgroup είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για αναζήτηση απαντήσεων σε πάσης φύσεως ερωτήματα καθώς και για ενημέρωση για τρέχοντα ζητήματα της επικαιρότητας.

Πηγή: http://www.filetransit.com/images/screen/ba818f334446249f63d7b4a045b7d15a_Newsreader_Commander.jpg

2.1.3 Forum

Τα φόρουμ είναι διαδικτυακές κοινότητες συζήτησης, συνήθως με συγκεκριμένους άξονες. Στα περισσότερα φόρουμ υπάρχει ιεραρχία των μελών με τους διαχειριστές τους να οργανώνουν και να κατευθύνουν τις συζητήσεις των μελών για το θέμα που συζητείται. Για να μπορεί κάποιος να συμμετέχει σε αυτά, συνήθως χρειάζεται να εγγραφεί στον ιστότοπο χρησιμοποιώντας κάποιο ψευδώνυμο.

Πηγή: <http://spamothread.forumotion.com/t551p435-topic#266212>

2.1.4 SMS

SMS είναι η συντομογραφία για το Short Message System, ένα σύστημα αποστολής γραπτών μηνυμάτων μεταξύ κινητών τηλεφώνων. Είναι ίσως ο πιο διαδεδομένος τύπος επικοινωνίας εκτός Η/Υ αυτή τη στιγμή παγκοσμίως, με 2,4 δισεκατομμύρια χρήστες στον κόσμο, που αποτελούν το 74% των χρηστών κινητής τηλεφωνίας.

Ένα τυπικό sms περιλαμβάνει 160 χαρακτήρες και συνήθως απευθύνεται σε έναν μόνο παραλήπτη.

2.2 Σύγχρονη Ψηφιακά Διαμεσολαβημένη Επικοινωνία

Σύγχρονη ονομάζεται η ΨΔΕ στην οποία τα μηνύματα μεταδίδονται σε πραγματικό χρόνο (την ώρα που γράφονται) και απαιτείται η φυσική παρουσία των συνομιλητών, ώστε να διαβάσουν και να απαντήσουν στο μήνυμα (Baron, 2004). Μερικά παραδείγματα σύγχρονης επικοινωνίας είναι το IRC (internet relayed chat), τα προγράμματα Instant Messaging (IM), κ.α.

2.2.1 Talker

Το 1983 ένας μαθητής λυκείου από το Μιλγουόκι, ο Μαρκ Τζενκς, έφτιαξε το πρώτο σύστημα σύγχρονης ΨΔΕ, το «Talk» το οποίο επέτρεπε στους μαθητές του σχολείου του, να

2.3 Διαφορές προγραμμάτων *Chat* και *IM*

Τα προγράμματα που προαναφέρθηκαν ανήκουν στην ευρύτερη κατηγορία των προγραμμάτων *Chat*. Παρόλα αυτά έχουν αρκετά μεγάλες διαφορές με τα προγράμματα Instant Messaging (εφεξής *IM*), με τα οποία ασχολείται αυτή η εργασία. Η κυριότερη διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι στα προηγούμενα προγράμματα η επικοινωνία κατά πλειοψηφία γινόταν μεταξύ αγνώστων, ενώ στα προγράμματα *IM* ο χρήστης γνωρίζει προσωπικά τις περισσότερες από τις επαφές του (Grinder & Paylen, 2002). Επίσης, στα προγράμματα *IM* επικρατεί κυρίως επικοινωνία μεταξύ δύο χρηστών και όχι η επικοινωνία με πολλούς χρήστες στο ίδιο παράθυρο. Επιπλέον, τα προγράμματα *IM* διαθέτουν και μία πληθώρα από άλλες λειτουργίες εκτός από την ανταλλαγή γραπτών μηνυμάτων. Τέλος στα προγράμματα *IM*, απαιτείται ταυτοποίηση με κάποιο λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ενώ στα δύο προαναφερθέντα προγράμματα χρειαζόταν απλώς ένα ψευδώνυμο.

Για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας, ως προγράμματα Σύγχρονης Ψηφιακά Διαμεσολαβημένης Επικοινωνίας εννοούνται τα προγράμματα Instant Messaging.

3. Προγράμματα Σύγχρονης Ψηφιακά Διαμεσολαβημένης Επικοινωνίας

Το 1991, οι Ferrara, Brunner & Whittemore περιέγραψαν όρισαν τα προγράμματα Σύγχρονης Ψηφιακά Διαμεσολαβημένης Επικοινωνίας (ΣΨΔΕ) ή όπως συναντάται στη διεθνή βιβλιογραφία Instant Messaging, ως μια «ενεργή διαδικασία ανταλλαγής γραπτών κειμένων σε πραγματικό χρόνο». Η Schiano et. al. (2002) εστιάζουν στα ανεπίσημα και άμεσα χαρακτηριστικά της επικοινωνίας στα προγράμματα ΣΨΔΕ και τα θεωρούν «μια ευθεία, άμεση και ανεπίσημη διαδικτυακή επικοινωνία». Ο διαπροσωπικός χαρακτήρας των προγραμμάτων επισημαίνεται στον ορισμό των ΣΨΔΕ από τους Nardi, Whittaker & Bradner (2000), σύμφωνα με τους οποίους αυτά τα προγράμματα είναι μια «σχεδόν σύγχρονη» ένας προς έναν επικοινωνία. Χαρακτηριστικά αναφέρουν ότι τα προγράμματα ΣΨΔΕ μοιάζουν με τις προηγούμενες μορφές *chat* (*irc*, *talker*), καθότι οι χρήστες πληκτρολογούν μηνύματα σε ένα παράθυρο, αλλά ταυτόχρονα μοιάζουν και με τηλεφωνική επικοινωνία, εφόσον παρέχουν αμφίδρομη επικοινωνία. Η Baron (2004) ορίζει τα προγράμματα ΣΨΔΕ ως «μια σύγχρονη ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία μεταξύ δύο συνομιλητών».

Παρόλα αυτά, κανένας από τους ορισμούς δεν καλύπτει ακριβώς τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες των προγραμμάτων ΣΨΔΕ. Διότι, πρώτον, οι συνομιλίες μπορούν να υφίστανται και με περισσότερα των δύο ατόμων ταυτόχρονα, δεύτερον, ένα πρόγραμμα ΣΨΔΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ασύγχρονα, άρα η επικοινωνία δεν είναι απαραίτητως άμεση, όπως επίσης και ανεπίσημη, μιας και πλέον τα προγράμματα ΣΨΔΕ χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς λόγους

(Isaacs, Walendowski, Whittaker, Schiano & Kamm, 2002· Nardi, Whittaker & Bradner, 2000). Επιπλέον, οι ορισμοί προσκρούουν στην ιδιότητα των προγραμμάτων ΣΨΔΕ να επιτρέπουν τους χρήστες να ανταλλάσσουν όχι μόνο γραπτά κείμενα, αλλά και μια σειρά από άλλες μορφές πληροφορίας, όπως ήχο, βίντεο, εικόνες και διάφορους άλλους τύπους αρχείων. Τέλος, οι συνομιλητές μπορούν να παίξουν παιχνίδια μεταξύ τους, να έχουν κοινούς φακέλους και να καλέσουν ο ένας τον άλλο να μοιραστεί την επιφάνεια εργασίας τους.

Βέβαια οι μορφές πληροφορίας που μεταδίδονται, εξαρτώνται κυρίως από τις τεχνικές δυνατότητες της σύνδεσης στο διαδίκτυο και του Η/Υ. Για παράδειγμα, η δυνατότητα βιντεοκλήσης είναι πολύ περιορισμένη σε συνδέσεις με χαμηλή ταχύτητα, λόγω του όγκου των δεδομένων που απαιτείται για τη μεταφορά του βίντεο και του ήχου. Η κύρια μορφή μετάδοσης πληροφορίας που θα απασχολήσει την παρούσα εργασία είναι το γραπτά κείμενα και κατά συνέπεια δε θα επεκταθεί ιδιαίτερα στις άλλες μορφές πληροφορίας.

Το 2004, σύμφωνα με στοιχεία της Pew Internet, το 43% του πληθυσμού της Αμερικής έχει λογαριασμό σε κάποιο πρόγραμμα ΣΨΔΕ. Αντίστοιχα στο Hong Kong, το ποσοστό χρηστών Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
12/05/2024 08:11:45 EEST - 3.143.239.217

προγραμμάτων ΣΨΔΕ αγγίζει το 1,5 εκατομμύριο χρήστες, ποσοστό που αναλογεί στο 20% του συνολικού πληθυσμού, εκ των οποίων το 85% είναι χρήστες μεταξύ 12 και 29 ετών. (PCCW,2005). Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζουν οι Lenhart, Rainie & Lewis (2001) το 74% των αμερικανών εφήβων και το 80% των Καναδών έχει χρησιμοποιήσει κάποιο πρόγραμμα ΣΨΔΕ και επιπλέον ένα 48% των εφήβων ηλικίας 12 έως 17 ετών το χρησιμοποιεί καθημερινά (Lenhart, Madden & Hitlin, 2005). Ο αριθμός μηνυμάτων που ανταλλάσσεται ημερησίως σε παγκόσμιο επίπεδο, φτάνει τα 47 δισεκατομμύρια μηνύματα.

Για να ταυτοποιηθεί ένας χρήστης σε ένα τυπικό πρόγραμμα ΣΨΔΕ απαιτείται να το συνδέσει με κάποιο λογαριασμό e-mail που διαθέτει. Στο κεντρικό παράθυρο του προγράμματος υπάρχει η «λίστα φίλων» ή «λίστα επαφών». Σε αυτή τη λίστα βρίσκονται οι επαφές του χρήστη, δηλαδή οι διευθύνσεις του αντίστοιχου προγράμματος ΣΨΔΕ των ατόμων που θέλει να συνομιλεί. Δεν μπορεί να επικοινωνήσει με κάποιον/α που δεν βρίσκεται στη λίστα των επαφών του, εκτός κι αν κάποιος τρίτος τους προσκαλέσει σε κοινό παράθυρο συνομιλίας. Επίσης, τα προγράμματα ΣΨΔΕ, μπορούν να λειτουργούν και στο παρασκήνιο, παρέχοντας στο χρήστη ειδοποιήσεις με τη μορφή pop-up παραθύρων, που τον ενημερώνουν αν έχει νέο μήνυμα, αν κάποια από τις επαφές του συνδέθηκε ή αποσυνδέθηκε, αν έχει e-mail κ.α. Τα προγράμματα ΣΨΔΕ ως επί το πλείστον υποστηρίζουν τη λίστα επαφών που υπάρχει στη δική τους βάση δεδομένων. Υπάρχουν όμως και μερικά προγράμματα όπως το trillian, το adium κ.α., που υποστηρίζουν λίστες επαφών από παραπάνω από ένα προγράμματα.

Ο χρήστης, πέρα από τη διεύθυνση e-mail του, ορίζει το όνομα με το οποίο θα φαίνεται στις λίστες των φίλων του, ένα προσωπικό μήνυμα, το οποίο στα περισσότερα προγράμματα ΣΨΔΕ εμφανίζεται δίπλα από το όνομά του και μια φωτογραφία που επιθυμεί, το λεγόμενο "avatar". Και τα δύο αυτά στοιχεία αλλάζουν κατά βούληση, σε αντίθεση με το λογαριασμό e-mail, που είναι άμεσα συνδεδεμένος με τις επαφές του χρήστη και κατά συνέπεια η αλλαγή του θα οδηγήσει και σε απώλεια της λίστας των επαφών του. Επιπλέον, στις τελευταίες εκδόσεις των προγραμμάτων ΣΨΔΕ υποστηρίζεται και η «λίστα αποκλεισμένων». Η λίστα αυτή περιλαμβάνει τις επαφές εκείνες που ο χρήστης δε θέλει να έχει επικοινωνία μαζί τους και ούτε να γνωρίζουν πότε είναι συνδεδεμένος στο πρόγραμμα.

Για να ξεκινήσει μια συνομιλία, απαιτείται οι χρήστες να βρίσκονται συνδεδεμένοι στο ίδιο πρόγραμμα. Η κατάσταση σύνδεσης ενός χρήστη, ορίζεται είτε αυτόματα είτε χειροκίνητα. Οι κατηγορίες της κατάστασης είναι «διαθέσιμος», «απασχολημένος», «δε βρίσκομαι στον υπολογιστή», «εκτός σύνδεσης». Σε κάποια προγράμματα υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας κατάστασης και από τον ίδιο το χρήστη. Επιπλέον, οι επαφές μπορούν να ταξινομηθούν είτε με την κατάσταση σύνδεσής τους, είτε σε ομάδες που έχει δημιουργήσει ο χρήστης.

Η κάθε συνομιλία, είτε μεταξύ δύο ατόμων είτε περισσότερων, γίνεται σε ένα ξεχωριστό παράθυρο. Το παράθυρο αυτό είναι χωρισμένο σε τέσσερα μέρη. Στο πάνω μέρος του, βρίσκονται οι λειτουργίες του προγράμματος, όπως σε ένα τυπικό παράθυρο των windows. Στο αριστερό μέρος, εμφανίζονται τα avatars, και κάποιες επιπλέον λειτουργίες σχετικά με αυτά. Το μεγαλύτερο μέρος του παραθύρου αποτελεί το τμήμα εκείνο που εμφανίζονται τα μηνύματα, τα οποία πληκτρολογούν οι χρήστες στο κάτω μέρος.

Πιο αναλυτικά, οι χρήστες μπορούν να επιλέξουν τη γραμματοσειρά που θα χρησιμοποιούν, το χρώμα και το μέγεθος των γραμμάτων. Σε κάποια προγράμματα ΣΨΔΕ υπάρχει και η λειτουργία του χειρόγραφου, χρησιμοποιώντας το ποντίκι ως «μαρκαδόρο», η οποία βέβαια τυγχάνει περιορισμένης χρήσης διότι απαιτείται αρκετός κόπος για ένα αναγνώσιμο αποτέλεσμα.

Εκτός από γραπτά κείμενα, οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα χρήσης μιας σειράς εικονογραμμάτων τα «emojicons», τα οποία υπάρχουν σε κάθε πρόγραμμα. Τα emoji είναι μικρές εικόνες, που χρησιμοποιούνται για να δώσουν την απαραίτητη έκφραση στα λεγόμενα του χρήστη. Κάποια προγράμματα ΣΨΔΕ επιτρέπουν στο χρήστη να προσθέτει τα δικά του emoji ή ακόμα και να δημιουργεί νέα. Τα emoji συνήθως εμφανίζονται πληκτρολογώντας μια σειρά από γράμματα και σύμβολα, άλλοτε ορισμένα από το πρόγραμμα και άλλοτε από το χρήστη. Για παράδειγμα, πατώντας το πληκτρολογώντας :) εμφανίζεται το emoji 😊. Η πληκτρολόγηση δεν είναι απαραίτητη διότι όλα τα emoji υπάρχουν εμφανίζονται και με τη μορφή εικόνας σε ένα από τα μενού. Εντούτοις, αυξάνει σημαντικά την ταχύτητα γραφής του μηνύματος.

Όπως προαναφέρθηκε, τα γραπτά κείμενα δεν είναι ο μόνος τρόπος επικοινωνίας που παρέχουν τα προγράμματα ΣΨΔΕ. Τα πιο πολλά από αυτά υποστηρίζουν τη δυνατότητα κλήσης με νο-ip, βιντεοκλήσης ή κλήση με βίντεο χωρίς ήχο. Επιπλέον, παρέχουν μια σειρά από παιχνίδια που οι συνομιλητές μπορούν να παίξουν μεταξύ τους ταυτόχρονα με τη γραπτή ή προφορική επικοινωνία τους.

Τέλος, όλα τα προγράμματα ΣΨΔΕ υποστηρίζουν την ανταλλαγή αρχείων, με δύο τρόπους, είτε δημιουργώντας έναν κοινόχρηστο φάκελο από τους συνομιλητές, είτε με απευθείας αποστολή του αρχείου μέσα από το παράθυρο συνομιλίας. Η λειτουργία αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν πρόκειται για μεγάλα αρχεία που δεν μπορούν να σταλούν με e-mail.

3.1 Ιστορική αναδρομή στα προγράμματα ΣΨΔΕ

Η ιστορία των προγραμμάτων ΣΨΔΕ ξεκινάει γύρω στο 1960, πριν το διαδίκτυο. Προγράμματα όπως το Multics και το CTSS, πρόγραμμα που δημιουργήθηκε στο MIT το 1961 επέτρεπαν τις ανταλλαγές προσωπικών μηνυμάτων μεταξύ υπολογιστών του ίδιου δικτύου, με τη μορφή αρχείων τα οποία τοποθετούσαν σε κοινόχρηστους φακέλους του δικτύου (Van Vleck, 2000). Κατά τη δεκαετία του '80, συστήματα όπως το Freelancin' Roundtable άρχισαν να ενσωματώνουν χαρακτηριστικά συνομιλίας όπως εκείνα αυτά που αργότερα ανέπτυξαν τα προγράμματα ΣΨΔΕ. Η συνομιλία γινόταν σε πραγματικό χρόνο, το κείμενο εμφανιζόταν γραμμή γραμμή στο κάτω μέρος της σελίδας και κάθε νέα γραμμή ανέβαζε το ήδη υπάρχον κείμενο προς τα πάνω και υπήρχε η δυνατότητα διατήρησης ιστορικού των συνομιλιών. (Blair, 2006). Το 1982 η εταιρεία Quantum Link, μία από τις πρώτες εταιρείες παροχής υπηρεσιών διαδικτύου, εξέδωσε το πρόγραμμα On-Line Messages (OLM), το οποίο έδινε τη δυνατότητα ανταλλαγής μηνυμάτων μεταξύ χρηστών συνδεδεμένων στο διαδίκτυο (Evans, 2004). Χωρίς του σημερινούς ισχυρούς επεξεργαστές και τις δυνατότητες γραφικής απεικόνισης, το μόνο που έβλεπαν οι χρήστες όταν λάμβαναν ένα νέο μήνυμα, ήταν μια κίτρινη γραμμή κατά μήκος του προγράμματος, που τους ειδοποιούσε ότι έλαβαν ένα νέο μήνυμα.

Πηγή: <http://www.qlinklives.org/qlink-old/Memories/Screenshots/screenshots.html>

Κομβικό σημείο στα προγράμματα ΣΨΔΕ αποτέλεσε η κυκλοφορία του προγράμματος ICQ, ομοχημία της φράσης *I Seek You*, από την εταιρεία Mirabilis, το Νοέμβριο του 1996 και αποτέλεσε το πρώτο πρόγραμμα ΣΨΔΕ με τη μορφή που τα γνωρίζουμε σήμερα. Ήταν το πρώτο που διέθετε γραφικό περιβάλλον και όχι μόνο περιβάλλον κειμένου (text-based), περιλαμβάνοντας εικόνες και γραφικά. Το 1997 η εταιρεία AOL, διαθέτει στο διαδίκτυο το πρόγραμμα AIM (AOL Instant Messenger), στην οποία ανήκει και το copyright για τον όρο

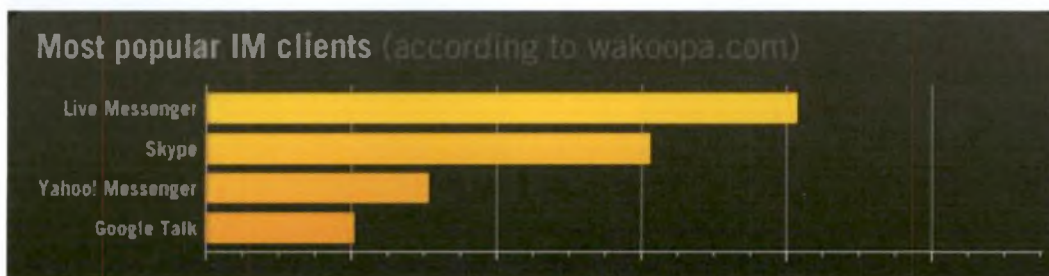
Instant Messaging. Μερικά χρόνια αργότερα εξαγοράζει τη Mirablis και το ICQ (Price, 2001). Στα επόμενα χρόνια δημιουργούνται μία σειρά από προγράμματα ΣΨΔΕ, τα οποία επίσης γνωρίζουν μεγάλη επιτυχία, όπως το Yahoo Messenger, το MSN Messenger της Microsoft, αργότερα το Skype και τελευταίο το Google Talk, το ΣΨΔΕ πρόγραμμα του ομίλου της Google.

Όσο τα προγράμματα αναβαθμίζονταν, πρόσθεταν και επιπλέον δυνατότητες και σήμερα πέρα από τα γραφικά και τις εικόνες, παρέχουν μια σειρά από άλλες εφαρμογές, όπως ανταλλαγή βίντεο, τηλεφωνικές κλήσεις ακόμα και σε σταθερά τηλέφωνα καθώς και εκδόσεις ειδικές για κινητά τηλέφωνα.

Το 2000 κυκλοφορεί ακόμα μία πρωτοποριακή εφαρμογή για τα προγράμματα ΣΨΔΕ, το Jabber, το οποίο βασιζόμενο στο ανοιχτό πρωτόκολλο XMPP (Saint-Andre, 2009), καταφέρνει να ενώσει τα διάφορα πρωτόκολλα των προγραμμάτων ΣΨΔΕ σε ένα και μόνο πρόγραμμα. Οι χρήστες αυτού του προγράμματος, όπως και των άλλων «multi-protocol» προγραμμάτων που δημιουργήθηκαν αργότερα, π.χ. το Trillian, έχουν τη δυνατότητα ταυτόχρονων συνομιλιών με χρήστες διαφορετικών προγραμμάτων (De Hoyos, χ.χ.)

3.2 Προγράμματα ΣΨΔΕ

Από τη δημιουργία του ICQ και μετά, έκαναν την εμφάνισή τους στο διαδίκτυο, μερικές δεκάδες διαφορετικά προγράμματα ΣΨΔΕ. Το ICQ και το AIM είναι τα δύο προγράμματα σταθμοί στην ιστορία των προγραμμάτων ΣΨΔΕ, παρότι πλέον δεν κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο των χρηστών. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η ιστοσελίδα Wakoopa τον Απρίλιο του 2010, τα πιο δημοφιλή προγράμματα ΣΨΔΕ είναι τα Windows Live Messenger, Skype, Yahoo! Messenger και Google Talk.

Δημοτικότητα Προγραμμάτων ΣΨΔΕ σύμφωνα με την ιστοσελίδα www.Wakoopa.com

3.2.1 ICQ

Όπως προαναφέρθηκε, το ICQ, δημιουργήθηκε το 1996 από την εταιρεία Mirablis και αποτέλεσε το πρώτο πρόγραμμα ΣΨΔΕ, με τη μορφή που τα γνωρίζουμε σήμερα. Το όνομά

του εκμεταλλεύεται την ομοχηία της φράσης I seek you και γραφικά υιοθετεί την εκπομπή Μορς CQ (calling any station).

Το πρόγραμμα διαθέτει γραφικό περιβάλλον, υποστηρίζει την ανταλλαγή γραπτών κειμένων και emoticon, έχει τη δυνατότητα βιντεοκλήσης και τηλεφωνικής κλήσης, την ανταλλαγή μηνυμάτων ακόμα και αν ο χρήστης βρίσκεται εκτός σύνδεσης, την ανταλλαγή αρχείων καθώς και ένα περιορισμένο αριθμό γραπτών μηνυμάτων σε κινητά τηλέφωνα.

Υπάρχουν διάφορες εκδόσεις του προγράμματος. Υπάρχει η έκδοση web, η οποία τρέχει διαδικτυακά χωρίς να χρειάζεται εγκατάσταση, η έκδοση για προσωπικό υπολογιστή και έκδοση για κινητά τηλέφωνα.

Μέχρι το Μάιο του 1997 αποτελούσε το μοναδικό πρόγραμμα ΨΦΔΕ και απαριθμούσε περίπου 850.000 εγγεγραμμένους χρήστες.

Πηγή: <http://www.versiondownload.com/icq/2002a>

3.2.2. AIM

Το AIM (AOL Instant Messenger) κυκλοφόρησε το Μάιο του 1997 και έκανε τόσο μεγάλη επιτυχία που μέχρι τον Αύγουστο του '99 οι εγγεγραμμένοι χρήστες ξεπέρασαν τα 45

εκατομμύρια. Ακόμα και σήμερα κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο χρηστών στις ΗΠΑ και σε άλλες χώρες εκτός Ευρώπης.

Το πρόγραμμα επιτρέπει τόσο τη μετάδοση κειμένου όσο και ήχου και βίντεο καθώς και την ανταλλαγή αρχείων. Επιπλέον διαθέτει και κάποια παιχνίδια που μπορούν να παίξουν δύο χρήστες σε συνομιλία. Κυκλοφορεί σε έκδοση για προσωπικό υπολογιστή και για κινητά τηλέφωνα.

Πηγή: <http://www.techshout.com/internet/2006/30/aim-60-beta-download-released-by-aol/>

3.2.3 Windows Live Messenger

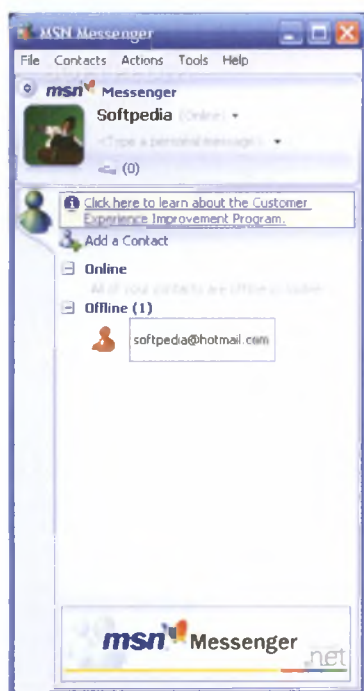
Το πρόγραμμα της Microsoft Windows Live Messenger δεν είναι το πρώτο πρόγραμμα ΣΨΔΕ που κυκλοφόρησε, εντούτοις είναι το πιο δημοφιλές, με 330 εκατομμύρια εγγεγραμμένους χρήστες σε ολόκληρο τον κόσμο. Από το 1999 μέχρι το 2006 ονομαζόταν MSN Messenger και στις πρώτες εκδόσεις του υποστήριζε μόνο βασικά χαρακτηριστικά, όπως η μετάδοση γραπτού κειμένου, εμοτίον καθώς και μια πολύ βασική λίστα επαφών. Όταν κυκλοφόρησε στην αγορά το λειτουργικό σύστημα Windows XP, είχε προεγκατεστημένη μια διαφορετική έκδοση του προγράμματος, με το όνομα Windows Messenger, η οποία αποσκοπούσε στην αντικατάσταση του MSN, πράγμα το οποίο δεν έγινε ποτέ. Η πέμπτη έκδοση του MSN Messenger, μπορούσε να είναι εγκατεστημένη παράλληλα με την έκδοση Windows, στον ίδιο Η/Υ. Η έβδομη έκδοση του προγράμματος, περιλάμβανε ένα νέο χαρακτηριστικό, τα *winks*, τα οποία είναι κινούμενες εικόνες κατασκευασμένες σε αρχεία flash.

Στην όγδοη έκδοση το πρόγραμμα άλλαξε το όνομά του σε Windows Live Messenger και συμπεριέλαβε μια σειρά από καινούρια χαρακτηριστικά, όπως τη δυνατότητα αλλαγής

γραφικού περιβάλλοντος του προγράμματος, τις κλήσεις σε σταθερά τηλέφωνα, τον τρόπο πρόσθεσης επαφών κλπ.

Το 2009 η Microsoft αλλάζει ξανά τη δομή του προγράμματος ενσωματώνοντάς το στην πλατφόρμα Windows Live Essentials στην οποία το πρόγραμμα συνδέεται με μια σειρά από άλλες εφαρμογές, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, η διαχείριση φωτογραφιών, ηλεκτρονικό ημερολόγιο κλπ.

Το πρόγραμμα στην Ελλάδα έγινε τόσο δημοφιλές που έφτασε να είναι συνώνυμο του Instant Messaging.

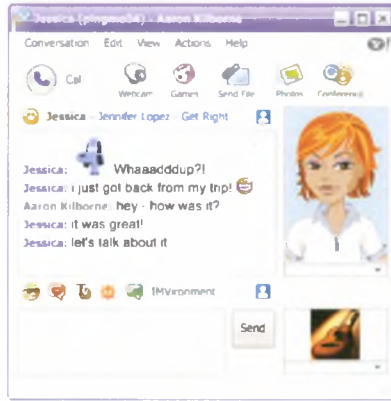
Πηγές:

http://www.microsoft.com/windowsxp/usina/windowsmessenger/ballew_video.msp

<http://www.artablogs.ar/2010/04/29/>

3.2.4 Yahoo! Messenger

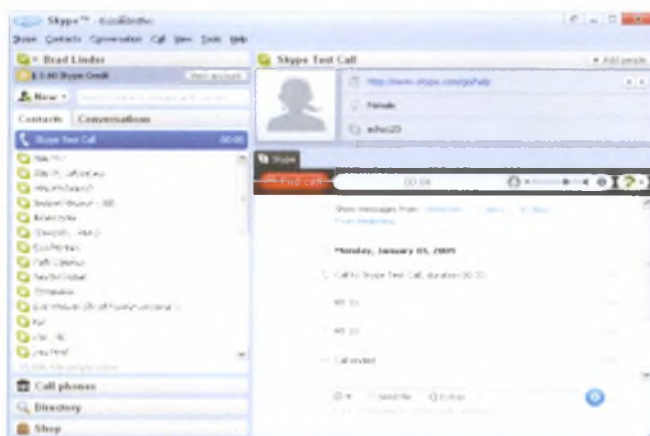
Το 2007 οι εγγεγραμμένοι χρήστες του προγράμματος ήταν περίπου 94 εκατομμύρια. Διαθέτει χαρακτηριστικά παρόμοια με αυτά του ICQ, ενώ παράλληλα δίνει δυνατότητες παραμετροποίησης του γραφικού περιβάλλοντός του και δημιουργίας «κατάστασης σύνδεσης» από τον ίδιο το χρήστη. Επιπλέον, επιτρέπει τη σύνδεση της λίστας επαφών του με τη λίστα επαφών του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Yahoo!, καθώς και τηλεφωνικές κλήσεις σε Η/Υ και σε σταθερά τηλέφωνα. Τέλος επιτρέπει τη σύνδεση με τα Yahoo! Chat rooms, ένα χώρο σύγχρονης ΨΔΕ η οποία είναι χωρισμένη θεματικά, για πολλαπλή επικοινωνία σε κοινά παράθυρα.

http://www.zdnet.de/news/wirtschaft_investition_software_yahoo_bringt_beta_vom_messenger_7_0_story-39001022-39133209-1.htm

3.2.5 Skype

Το πρόγραμμα Skype τον Ιανουάριο του 2011 απαριθμούσε 763 εκατομμύρια εγγεγραμμένους χρήστες. Πρωτοξεκίνησε σαν πρόγραμμα τηλεφωνικής επικοινωνίας χρησιμοποιώντας το πρωτόκολλο vo-ip. Παρέχει δυνατότητες κλήσης από Η/Υ σε Η/Υ, από Η/Υ σε σταθερά και κινητά τηλέφωνα αλλά και από σταθερά τηλέφωνα σε Η/Υ επί πληρωμή. Το κυριότερο χαρακτηριστικό του είναι ότι επιτρέπει ταυτόχρονη βιντεοκλήση μεταξύ περισσότερων των δύο Η/Υ, δηλαδή παρέχει τη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης. Χάριν της δυνατότητας τηλεδιάσκεψης το ποσοστό χρήσης του Skype για επαγγελματικούς λόγους, είναι της τάξης του 35% της συνολικής χρήσης του. Πέρα από τις δυνατότητες κλήσης και βιντεοκλήσης που διαθέτει, παρέχει και δυνατότητα ανταλλαγής γραπτών μηνυμάτων και μεταφοράς αρχείων, στα συνήθη πρότυπα των προγραμμάτων ΣΨΔΕ, δυνατότητες οι οποίες τείνουν να γίνουν αρκετά δημοφιλείς στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Διατίθεται και σε έκδοση για κινητά τηλέφωνα, επίσης με δυνατότητα χρήσης του πρωτοκόλλου vo-ip για κλήσεις και βιντεοκλήσεις.

Πηγή: <http://zedomax.com/blog/2009/02/18/skype-hack-how-to-run-skype-from-usb-flash-drive/>

3.2.6 Google Talk

Το 2005 η εταιρεία Google δημιούργησε το δικό της πρόγραμμα ΣΨΔΕ με τον τίτλο Google Talk. Αρχικά, ξεκίνησε ως μια επιπλέον επιλογή της δοκιμαστικής εφαρμογής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Gmail, η οποία επέτρεπε και συνομιλία σε πραγματικό χρόνο μεταξύ των διευθύνσεων της. Λίγο αργότερα δημιουργήθηκε η αυτόνομη εφαρμογή Google Talk, που μπορούσε να «τρέξει» από προσωπικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούσε το ανοιχτό πρωτόκολλο XMPP και το vo-ip για τηλεφωνικές κλήσεις και βίντεο. Όπως όλα τα προγράμματα που προαναφέρθηκαν, διατίθεται και σε έκδοση για κινητά τηλέφωνα.

Πηγή: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/4180182.stm>

3.3 Κοινά χαρακτηριστικά στα προγράμματα ΣΨΔΕ

Όπως παρατηρείται και από τις εικόνες που παρατίθενται, τα προγράμματα ΣΨΔΕ μοιάζουν μεταξύ τους σε επίπεδο γραφικού περιβάλλοντος, αλλά και σε επίπεδο δυνατοτήτων. Όλα πλέον διαθέτουν δυνατότητες βιντεοκλήσης με χρήση του πρωτοκόλλου vo-ip, αποστολής αρχείων καθώς και εκδόσεις για κινητά τηλέφωνα. Διαφέρουν κυρίως σε τεχνικά ζητήματα, αφού το κάθε πρόγραμμα χρησιμοποιεί το δικό του πρωτόκολλο επικοινωνίας, καθώς και σε εφαρμογές που έχει αναπτύξει το κάθε πρόγραμμα, όπως η δυνατότητα τηλεδιάσκεψης του Skype, η σύνδεση με τα chat rooms της Yahoo! και τη δυνατότητα του χρήστη να εισάγει στο πρόγραμμα του Windows Live Messenger τα δικά του emoticon.

Διαπιστώνεται επίσης, πως ενώ τα προγράμματα ΣΨΔΕ χρησιμοποιούνται κυρίως για την προσωπική επικοινωνία των χρηστών, οι επαγγελματικοί λόγοι χρήσης φαίνεται να κατέχουν ένα σημαντικό ποσοστό στο χρόνο χρήσης των προγραμμάτων, αξιοποιώντας κυρίως τη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης και βιντεοκλήσης.

Παρατηρώντας το μεγάλο αριθμό μηνυμάτων που ανταλλάσσονται κάθε μέρα μέσω των προγραμμάτων ΣΨΔΕ καθώς και τον ολοένα αυξανόμενο αριθμό χρηστών, φαίνεται ξεκάθαρα πως τα προγράμματα ΣΨΔΕ συνιστούν ένα πολύ σημαντικό μέσο επικοινωνίας και είναι επιτακτική η ανάγκη να μελετηθούν.

4. Τρόποι γραφικής σημείωσης

4.1. Συστήματα γραφικής σημείωσης

Ως σύστημα γραφικής σημείωσης ή γραφικό σύστημα, ορίζεται ένα σύστημα γραφικών σημείων το οποίο χρησιμεύει για τη σήμανση μιας εξωτερικής πραγματικότητας και το οποίο ικανοποιεί την ανάγκη για γρήγορη επισκόπηση της οπτικής πληροφορίας, επιτρέπει τη διατήρησή της, και άρα παρέχει τη δυνατότητα αναδόμησης του κειμένου σε ένα ασυνεχές, αφηρημένο πλαίσιο εκτός των ορίων του χώρου και του χρόνου (Vachek, 1976).

Τα συστήματα γραφικής σημείωσης, χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, αυτά που είναι σημασιογραφικά και αυτά που είναι λογογραφικά.

Στα σημασιογραφικά συστήματα, τα σημεία στοχεύουν στη μετάδοση ενός μηνύματος χωρίς τη συστηματική διαμεσολάβηση της γλώσσας και χωρίς να μπορούν να ταυτιστούν με ακρίβεια με σημεία της προφορικής γλώσσας (Sampson, 1985:29). Συστήματα σημασιογραφίας συναντάμε και σήμερα, με τη χρήση τους συνεχώς να αυξάνει. Για παράδειγμα, τα σήματα της τροχαίας, τα σήματα τουαλέτας σε δημόσιους χώρους, τα emoticon σε κάποιες περιπτώσεις. Η σημασιογραφία συντελείται με την ύπαρξη εικόνας, χρώματος, τυπογραφικών στοιχείων κ.α. Το σημασιογραφικό σύστημα είναι πολύ χρήσιμο όσον αφορά τη μετάδοση πληροφορίας που δε θα μπορούσε να μεταδοθεί προφορικά, όπως η ένταση της φωνής που γίνεται αντιληπτή με το μέγεθος των χαρακτήρων και το πάχος των γραμμάτων ή ιδεολογικές/κοινωνικές στάσεις με ανάλογη επιλογή γραμματοσειράς (Παπαδοπούλου, 2004).

Στα γλωσσογραφικά ή λογογραφικά συστήματα, η γραφή παρέχει οπτικές αναπαραστάσεις γλωσσικών εκφωνημάτων (Sampson, 1985:29, Haas, 1976). Τα μέρη του προφορικού λόγου τα οποία αποτυπώνει ένα γλωσσογραφικό σύστημα μπορεί να είναι ποικίλα: λέξεις, συλλαβές, μόνο σύμφωνα ή το σύνολο της αλυσίδας του προφορικού λόγου.

4.1.1 Συστήματα σημείωσης λέξης

Πρόκειται για τα γραφικά συστήματα στα οποία ένα σημείο χρησιμοποιείται για τη σήμανση μιας λέξης. Περιλαμβάνουν πολλούς χαρακτήρες καθώς για κάθε λέξη πρέπει να δημιουργηθεί ένα διαφορετικό σημείο. Τα ιδεογραφικά/εικονογραφικά συστήματα αποτελούν συστήματα σημείωσης λέξης, καθώς κάθε ένα σημείο χρησιμοποιείται για τη σημείωση μιας

λέξης και δεν μπορεί να διαιρεθεί σε επιμέρους στοιχεία. Ένα πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό αυτού του συστήματος είναι ότι υπάρχει μεγάλη οπτική ομοιότητα μεταξύ του γραφικού σημείου και του αντικειμένου ή της κατάστασης της οποίας αναπαριστά. Τέτοια συστήματα είναι η σημερινή κινέζικη γραφή, η γραφή των Σουμερίων, τα ιερογλυφικά και κάποιες φορές

emoticon που αντικαθιστούν λέξεις, όπως στην περίπτωση αυτή:

- γύρος,

-έλεος.

Στην προκειμένη περίπτωση το emoticon προσπαθεί να αναπαραστήσει οπτικά όσες πιο πολλές λεπτομέρειες μπορεί, ώστε να γίνεται εύκολα κατανοητή η λέξη που αντικαθιστά, ενώ ταυτόχρονα είναι αφαιρετικό, παραλείπει δηλαδή ότι θεωρεί περιττό, π.χ. τα πόδια.

4.1.2 Συστήματα σημείωσης συλλαβών

Πρόκειται για ένα γραφικό σύστημα στο οποίο καταγράφονται συλλαβές. Χαρακτηριστικό δείγμα συλλαβικής γραφής είναι η Γραμμική Β' που χρησιμοποιήθηκε από τους Μυκηναίους και Μινωίτες από τον 16^ο έως τον 13^ο αιώνα π.Χ. Ένας κατάλογος 73 σημείων-συλλαβών χρησιμοποιήθηκε για την καταγραφή του φωνητικού σχήματος των λέξεων (Παπαδοπούλου, 1994). Πέντε σύμβολα χρησιμοποιήθηκαν για την καταγραφή των φωνηέντων, ενώ όλα τα άλλα σύμβολα συνιστούν μία καταγραφή συλλαβών του τύπου ΣΦ. Όσες συλλαβές παρουσιάζουν διαφορετική δομή π.χ. ΣΣΦ ή ΣΣΣΦ κλπ εκφέρονται μέσω τεχνασμάτων, π.χ. παρεμβολή του τελικού φωνηέντος Σ(Φ)ΣΦ. Η γραμμική Β' ήταν ένα συστηματικό και συνεπές σύστημα ως προς τους περιορισμούς του, παραταύτα ήταν ένα μη-πλήρες σύστημα καθώς δεν απέδιδε γραφικά πολλά από τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά της γλώσσας (Sampson, 1985: 64)

4.1.3 Συστήματα σημείωσης συμφώνων

Το συμφωνικό γραφικό σύστημα, το σύστημα δηλαδή, που σημειώνονται μόνο τα σύμφωνα της γλώσσας, χρησιμοποιήθηκε κυρίως για την καταγραφή σημιτικών γλωσσών. Το συμφωνικό σύστημα γραφής δημιουργήθηκε από τους Φοίνικες. Πρώτοι εκείνοι χρησιμοποιούν 22 σημεία για την αποκλειστική καταγραφή των συμφώνων της γλώσσας. Αυτά τα σημεία αντιστοιχούν σε λέξεις υπαρκτές στη φοινικική γλώσσα (και σε άλλες σημιτικές γλώσσες) και σχηματίζονται με την αρχή της ακροφωνίας, δηλαδή το κάθε σημείο γραφής είναι το αρχικό σημείο μίας λέξης. Εφόσον στις αρχαίες σημιτικές γλώσσες όλες οι λέξεις αρχίζουν με σύμφωνο, τα σημεία της γραφής τους είναι όλα σύμφωνα (Sampson, 1985:82). Άλλωστε, ο ρόλος των φωνηέντων δεν είναι τόσο σημαντικός όσο στις ινδοευρωπαϊκές.

Στο συμφωνικό σύστημα γραφής, ο γραφέας ακολουθεί το ίδιο σύστημα με τον αναγνώστη. Αποσυνθέτει δηλαδή τη λέξη που θέλει να γράψει στα επιμέρους τμήματά της και σχηματίζει ένα ένα τα στοιχεία της. Επειδή όμως τα γραφήματα σε αυτή την περίπτωση είναι μικρότερα σε αριθμό από τα φωνήματα η όλη διαδικασία παίρνει λιγότερο χρόνο. Η ανάγνωση των λέξεων γίνεται μέσα από μια σύνθετη διανοητική διεργασία όπου ο αναγνώστης «μαντεύει» τα φωνήεντα που παραλείπονται και βγάζει το νόημα από το σύνολο της πρότασης και όχι από τη μεμονωμένη λέξη. Η αναγνωρισιμότητα μιας λέξης γίνεται από τα σύμφωνα της, έτσι η ανάγνωση είναι εφικτή μόνο από τους γνώστες της γλώσσας (Παπαδοπούλου, 1994).

Ένα παράδειγμα συμφωνικής γραφής είναι το εξής:

Δν κτλβ τ ν κν – Δεν κατάλαβα τι να κάνω. Στο παράδειγμα αυτό ο αναγνώστης καλείται να προσθέσει τα φωνήεντα που λείπουν στις λέξεις ώστε να κατασκευάσει το νόημα της πρότασης. Η ανάγνωσή της λοιπόν, είναι εφικτή μόνο σε συγκεκριμένο πλαίσιο επικοινωνίας διότι τα σύμφωνα που παρατίθενται μπορούν να αντιστοιχούν σε μία ποικιλία λέξεων και δε χρήζουν μιας μόνο ερμηνείας.

4.1.4. Συστήματα σημείωσης φωνημάτων - το αλφάβητο

Στα συστήματα πλήρους φωνολογικής σημείωσης καταγράφεται το σύνολο των φωνημάτων μιας γλώσσας. Κάθε φώνημα αντιστοιχεί σε ένα γράφημα. Το πρώτο αλφαβητικό σύστημα εμφανίζεται στην Ελλάδα, κατά την προσαρμογή της γραφής των Φοινίκων για την απόδοση της ελληνικής γλώσσας προσθέτοντας σημεία για την απόδοση των φωνηέντων της ελληνικής γλώσσας και αλλάζοντας την ηχητική αντιστοιχία κάποιων άλλων σημείων. Τα πρώτα χρόνια το ελληνικό αλφάβητο αποτελεί την πιο πιστή καταγραφή προφορικού λόγου που έχει υπάρξει στην ιστορία της γραφής. Ωστόσο, ούτε το ελληνικό αλφάβητο αναπαριστούσε με απόλυτη συνέπεια το φωνημικό σύστημα της ελληνικής γλώσσας. Οι αποκλίσεις αφορούσαν την ανάπτυξη γραφημάτων για συνδυασμούς φωνημάτων π.χ. το 'ψ' αντί του 'πσ', την καταχρηστική χρήση του 'σ' μπροστά από 'μ, μπ, λ.' κ.α. , (Sampson, 1985:103), ενώ στη σημερινή χρήση του αλφαβήτου, η απόκλιση από την αλφαβητική αρχή δημιουργίας της ελληνικής γραφής είναι ακόμη μεγαλύτερη, λόγω της ιστορικής ορθογραφίας, π.χ. παρουσία ποικίλων γραμμάτων για τον ίδιο ήχο (ε, ι, ο) κ.α.

4.2 Σύστημα μεταγραφής greeklish

Τα greeklish από τις λέξεις greek (ελληνικά) και english (αγγλικά) γνωστά και ως grenglish ή λατινοελληνικά, παρότι οι τελευταίοι όροι δεν είναι ευρέως διαδεδομένοι, είναι η μεταγραφή του ελληνικού αλφαβήτου με λατινικούς χαρακτήρες.

Τα greeklish έχουν τις ρίζες τους στο παρελθόν, στα «Φραγκοχιώτικα» ή «Φραγκολεβαντίνικα» που ξεκίνησαν από τους Έλληνες της Σμύρνης τη δεκαετία του '30 (Ανδρουτσόπουλος, 1999). Οι Λεβαντίνοι της Σμύρνης μιλούσαν ελληνικά αλλά δυσκολεύονταν πάρα πολύ να μάθουν την ελληνική ορθογραφία κι έτσι χρησιμοποιούσαν λατινικούς χαρακτήρες για να γράψουν ελληνικά. Αργότερα τους μιμήθηκαν κι άλλοι, έμποροι κυρίως του εξωτερικού, που έγραφαν τα γράμματα και τα τηλεγραφήματά τους στα ελληνικά με λατινικούς χαρακτήρες. Ανάλογη τεχνική χρησιμοποιήθηκε για τη μάθηση της γραφής της ελληνικής γλώσσας από τους Έλληνες που ήταν εγκατεστημένοι στη Σοβιετική Ένωση κατά τη δεκαετία του '30. Μεταπολεμικά, η χρήση των greeklish περιορίστηκε στα τηλεγραφήματα, στα δελτία καιρού που εξέδιδε η ΕΜΥ και στον τηλετύπο. Στη δεκαετία του '90 και με την έλευση του διαδικτύου στην Ελλάδα, τα greeklish επιστρέφουν δυναμικά, καθώς τα τότε υπολογιστικά συστήματα δεν αναγνώριζαν τους ελληνικούς χαρακτήρες, με αποτέλεσμα οι χρήστες να αναγκάζονται να γράφουν τα ελληνικά με λατινικούς.

Τα greeklish χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο μεταξύ χρηστών του διαδικτύου, από συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες. Μαθητές, φοιτητές, επιστήμονες και ανθρώπους των μέσων και της τεχνολογίας. (Ανδρουτσόπουλος, 1999). Τελευταία όμως, φαίνεται να έχουν διαδοθεί και σε έξω-υπολογιστικά περιβάλλοντα, όπως οι πινακίδες των καταστημάτων «foititis», ονόματα καλλιτεχνών «Sakis», παρότι θα περίμενε κανείς μετά τη λύση του προβλήματος κωδικοποίησης των ελληνικών γραμμάτων από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές να έχει σταματήσει η χρήση τους.

4.2.1. Πρότυπο ΕΛΟΤ 743

Από τον ΕΛΟΤ έχει οριστεί το πρότυπο 743, που είναι ταυτόσημο του διεθνούς ISO 843 και ορίζει τη μεταγραφή ελληνικών χαρακτήρων σε λατινικούς και το αντίστροφο. Το πρότυπο αυτό καθιερώνεται το 1983 με την υπουργική απόφαση υπ' αρ. ΔΙΕΜ/Φ06.5/Α12167/28.9.83 το οποίο, άλλωστε, είχε ήδη κατοχυρωθεί και με διεθνείς συμβάσεις (βλ. λ.χ. άρθρο 3 της Διεθνούς Σύμβασης «Περί καταχώρησης επωνύμων και κυρίων ονομάτων στα ληξιαρχικά βιβλία», ν. 1655/86: «επώνυμα και κύρια ονόματα ... γραμμένα με χαρακτήρες άλλους από εκείνους της γλώσσας στην οποία πρόκειται να συνταχθεί η πράξη, ... θα αντιγράφονται χωρίς καμία μετάφραση με μεταγραμματισμό σε όση έκταση αυτό είναι δυνατό. Εάν υπάρχουν κανόνες που τους συνιστά η Διεθνής Οργάνωση Τυποποίησης, οι κανόνες αυτοί πρέπει να

εφαρμόζονται») (Καμίνης, 2003). Αυτοί οι κανόνες, όσον αφορά την τύχη του ελληνικού αλφαβήτου, είχαν τυποποιηθεί μετά από διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της Διεθνούς Οργάνωσης Τυποποίησης (I.S.O.), στις οποίες η Ελλάδα είχε εκπροσωπηθεί από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης. Το «Πρότυπο ΕΛΟΤ 743» έχει συνταχθεί με βάση την αρχή της «αντιστρεψιμότητας», δηλαδή της αμφιμονοσήμαντης αντιστοίχισης μεταξύ των γραμμάτων του ελληνικού και λατινικού αλφαβήτου, ούτως ώστε να είναι ανά πάσα στιγμή δυνατή η ασφαλής επιστροφή στο πρωτότυπο χωρίς αμφιβολίες για την ακρίβεια αυτής (Καμίνης, 2003).

Συγκεκριμένα, το πρότυπο 743 (ΕΛΟΤ 2001) περιλαμβάνει δύο τύπους, έναν τύπο μεταγραμματισμού των ελληνικών και έναν τύπο μεταγραφής τους. Ο κάθε τύπος χρησιμοποιείται για διαφορετικές χρήσεις. Ο πρώτος τύπος (μεταγραμματισμού) χρησιμοποιείται στην ανταλλαγή πληροφοριών, στις βιβλιογραφικές αναφορές, σε υπηρεσίες καταλόγου και περιπτώσεις όπου το αρχικό κείμενο μπορεί να μην είναι διαθέσιμο αλλά υπάρχει η ανάγκη να επανασυσταθεί, καθώς και από μηχανήματα (π.χ. εφαρμογές πληροφοριών, υπηρεσίες τηλεματικής).

	Ελληνικοί χαρακτήρες	Λατινικοί χαρακτήρες
1	Α, α	A, a
2	Β, β	V, v
3	Γ, γ	G, g
4	Δ, δ	D, d
5	Ε, ε	E, e
6	Ζ, ζ	Z, z
7	Η, η	I, i ή I, i
8	Θ, θ	TH, th
9	Ι, ι	I, i
10	Κ, κ	K, k
11	Λ, λ	L, l
12	Μ, μ	M, m
13	Ν, ν	N, n
14	Ξ, ξ	X, x
15	Ο, ο	O, o
16	Π, π	P, p
17	Ρ, ρ	R, r
18	Σ, σ, ς	S, s
19	Τ, τ	T, t
20	Υ, υ	Y, y
21	Φ, φ	F, f
22	Χ, χ	CH, ch
23	Ψ, ψ	Ps, p
24	Ω, ω	O, o ή O, o

Πίνακας Μεταγραμματισμού (ΕΛΟΤ, 2001)

Ο δεύτερος τύπος (μεταγραφής) εφαρμόζεται στις κάρτες ταυτότητας, στα διαβατήρια, στα οδικά σήματα, στα τοπωνύμια χαρτών και άλλες περιπτώσεις όπου η σωστή προφορά της Ελληνικής λέξης προηγείται της ανάγκης επαναφοράς της αρχικής μορφής.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ		ΛΑΤΙΝΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ	
	1	2	3
	Ελληνικοί	Συνδυασμός	Μεταγραφή
1	Α α		A a
2		(ΑΙ αι) (8)	AI ai
3		(ΑΙ όι) (8)	AI ai
4		(Αΐ αιΐ) (8)	AI ai
5		ΑΥ αυ (3) (10)	AV av
6		ΑΥ αυ (4) (10)	AF af
7		ΑΥ αυ (9)	AV av
8	Β β		V v
9	Γ γ		G g
10		ΓΓ γγ	NG ng
11		(ΓΚ γκ) (8)	GK ak
12		ΓΞ γξ	NX nx
13		ΓΧ γχ	NCH nch
14	Δ δ		D d
15	Ε ε		E e
16		(ΕΙ ει) (8)	EI ei
17		(ΕΙ έι) (8)	EI ei
18		(Εΐ ειΐ) (8)	EI ei
19		ΕΥ ευ (3) (10)	EV ev
20		ΕΥ ευ (4) (10)	EF ef
21		ΕΥ ευ (9)	EY ev
22	Ζ ζ		Z z
23	Η η		I i
24		ΗΥ ηυ (3) (10)	IV iv
25		ΗΥ ηυ (4) (10)	IF if
26		(ΗΥ ηυ) (9)	IY iy
27	Θ θ		TH th
28	Ι ι		I i
29	Κ κ		K k
30	Λ λ		L l
31	Μ μ		M m
32		ΜΠ μπ (5) (7)	B b
33		ΜΠ μπ (6)	MP mp
34	Ν ν		N n
35		(ΝΤ ντ) (8)	NT nt
36	Ξ ξ		X x
37	Ο ο		O o
38		(ΟΙ οι) (8)	OI oi
39		(ΟΙ όι) (8)	OI oi
40		(Οΐ οιΐ) (8)	OI oi
41		ΟΥ ου	OJ oU
42		(ΟΥ ου) (9)	OY ov
43	Π π		P p
44	Ρ ρ		R r
45	Σ σ ς		s (2)
46	Τα τα		T t

47	Υ, υ		Y, y
48		(ΥΙ, υι) (8)	YI, yi
49	Φ, φ		F, f
50	Χ, χ		CH, ch
51	Ψ, ψ		Ps, p
52	Ω, ω		O, o

Πίνακας Μεταγραφής (ΕΛΟΤ, 2001)

Ελάχιστοι είναι αυτοί που γνωρίζουν την ύπαρξη του προτύπου και ακόμα λιγότεροι εκείνοι που το ακολουθούν συνειδητά. Πράγμα καθόλου παράξενο, καθώς το πρότυπο αυτό δεν διδάσκεται σε καμία βαθμίδα της εκπαίδευσης. Η μη διδασκαλία του προτύπου, έχει σαν αποτέλεσμα να υπάρχει η εντύπωση ότι «ο καθένας γράφει όπως θέλει» και ότι «ο καθένας έχει το δικό του σύστημα» (Ανδρουτσόπουλος, 1999).

4.2.2. Τύποι greeklish

Το γεγονός ότι ο καθένας έχει το δικό του τρόπο να μεταγράφει τα ελληνικά, ισχύει μεν, καθότι πρόκειται για ένα δυναμικό σύστημα με πολλές παραλλαγές και πολλές δυνατότητες μεταγραφής κάποιων χαρακτήρων, αλλά η βιβλιογραφία έχει δείξει ότι υπάρχουν τέσσερις κυρίαρχοι τρόποι μεταγραφής των ελληνικών χαρακτήρων μεταξύ των χρηστών του διαδικτύου (Ανδρουτσόπουλος, 2009).

Οι τέσσερις τρόποι γραφής των greeklish είναι οι εξής:

α) Φωνητική μεταγραφή. Σε αυτόν τον τρόπο γραφής οι χρήστες σκοπεύουν στη φωνητική απόδοση των ελληνικών χρησιμοποιώντας την αντιστοιχία των φθόγγων του λατινικού αλφαβήτου. Π.χ. διεύθυνση-diefthinsi. Είναι ο πιο απλός τύπος μεταγραφής και δε διαθέτει πολλές παραλλαγές.

β) Οπτική ορθογραφία. Ο τρόπος γραφής μιας λέξης έχει ως σκοπό να διατηρήσει τους κανόνες της ιστορικής ορθογραφίας προσπαθώντας να υποτυπώσει μια οπτική αντιστοιχία μεταξύ των γραμμάτων του ελληνικού και του λατινικού αλφαβήτου. Π.χ. διεύθυνση-diey8ynsh. Ο τύπος αυτός διαθέτει αρκετές παραλλαγές, διότι κάποιοι χαρακτήρες μπορούν να μεταγραφούν με περισσότερους από έναν τρόπους, όπως το γράμμα υ που μπορεί να μεταγραφεί είτε σαν y είτε σαν u.

γ) Μικτός τύπος. Σε αυτό τον τρόπο γραφής χρησιμοποιούνται στοιχεία και από τους δύο προηγούμενους τύπους, συνήθως για λόγους οπτικής διευκόλυνσης (να φαίνονται καλύτερα στο μάτι). Αυτός ειδικά ο τύπος δεν παρουσιάζει ισχυρή τυποποίηση και μπορεί να διαφέρει αρκετά από χρήστη σε χρήστη. Π.χ. διεύθυνση- dieu8insi/dief8insi/diey8insi. Ο μικτός τύπος είναι αυτός και με τις περισσότερες παραλλαγές.

Δ) Η τέταρτη μορφή μεταγραφής των Greeklish είναι η γραφή με βάση την αντιστοιχία των γραμμάτων όταν το πληκτρολόγιο είναι γυρισμένο στα ελληνικά. Π.χ.(διεύθυνση-di;eyuyghsh). Ο τύπος αυτός είναι ο λιγότερο διαδεδομένος από όλους. Είναι αρκετά δύσκολος στην ανάγνωση διότι σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπάρχει οπτική ή φωνητική αντιστοιχία χαρακτήρων και πολλές φορές παρεμβάλλονται χαρακτήρες που δεν εκφέρονται στον προφορικό λόγο, όπως τα σημεία στίξης.

5. Έρευνες για τους τρόπους γραφικής σημείωσης στην ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία

Καμία έρευνα σχετική με τα προγράμματα σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας (ΣΨΔΕ), ούτε και με τους τρόπους γραφικής σημείωσης σε αυτά δε βρέθηκε να έχει γίνει στην Ελλάδα. Ωστόσο, σχετικές έρευνες με το θέμα εντοπίζονται σε άλλες χώρες, όπου το ζήτημα φαίνεται να έχει απασχολήσει αρκετά τη βιβλιογραφία.

Οι Ferrara, Brunner και Whittemore (1991), ήταν από τους πρώτους που έθεσαν το ερώτημα για το αν η επικοινωνία στα προγράμματα ΣΨΔΕ είναι περισσότερο γραπτής ή προφορικής μορφής. Στο πείραμα στο οποίο εμπλέκονταν 23 άτομα, οι συμμετέχοντες ανταλλάσσαν μηνύματα με έναν συνεργό, για να τους βοηθήσει να οργανώσουν ένα ταξίδι χρησιμοποιώντας *e-messages* (μια πρώιμη μορφή προγράμματος ΣΨΔΕ). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα μηνύματα περιείχαν αρκετά χαρακτηριστικά προφορικού λόγου, εμφανίζονταν ωστόσο και δομικά στοιχεία που εμφανίζονται μόνο σε γραπτά κείμενα.

Μία ακόμη έρευνα (Yates, 1996) σε κείμενα γραμμένα σε περιβάλλον ασύγχρονης επικοινωνίας αυτή τη φορά, έδειξε ότι η γραφή διέθετε χαρακτηριστικά κυρίως προφορικού λόγου παρά γραπτού, ειδικά στις περιπτώσεις αντωνυμιών και απρόσωπων εκφράσεων που δηλώνουν τρόπο (π.χ. πρέπει, χρειάζεται). Βασιζόμενοι στην υπόθεση ότι η ΨΔΕ θα έχει τις ίδιες επιδράσεις και σε μη αγγλόφωνους χρήστες οι Reyman και al Khalil (2003), βρήκαν ότι σε συνομιλίες Αράβων σε προγράμματα ΣΨΔΕ χρησιμοποιήθηκαν πολύ περισσότερο οι τοπικές διάλεκτοι, παρά η κοινή αραβική. Επειδή τα αραβικά μπορούν να γραφούν μόνο με την κοινή γλώσσα, η χρήση των τοπικών ιδιωμάτων και η ορθογραφία αυτών, έδειξε να προσομοιάζει στον προφορικού λόγο παρά στον γραπτό.

Αντίστοιχο φαινόμενο διαπίστωσε και η Lee (2007) σε έρευνα που πραγματοποίησε στο Hong Kong. Η γλωσσική ιδιαιτερότητα που υπάρχει εκεί, έγκειται στο ότι η κυβέρνηση του Hong Kong, μετά την παράδοση της αποικίας από τους Άγγλους στη Δημοκρατία της Κίνας, υιοθέτησε μια «δίγγραφη και τρίγλωσση» γλωσσική πολιτική. Δηλαδή, οι κάτοικοι του Hog Kong θα έπρεπε να μπορούν να γράφουν στα κινέζικα και στα αγγλικά και να μπορούν να μιλούν καντονέζικα, αγγλικά και μανδαρινικά. Σε γενικές γραμμές, η προφορική κινέζικη γλώσσα την οποία μιλούν οι περισσότεροι άνθρωποι στο Hong Kong, είναι διαφορετική από τη γραπτή. Τα καντονέζικα είναι η μητρική γλώσσα του 90% του πληθυσμού του Hong Kong. Χρησιμοποιείται στις περισσότερες προφορικές συναλλαγές, από την προσωπική επικοινωνία μέχρι και τις πρώτες τάξεις της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Όσον αφορά τη γραπτή γλώσσα, η κινέζικη, χρησιμοποιείται στις επίσημες συναλλαγές, στα κυβερνητικά έγγραφα, στα σχολικά εγχειρίδια,

σχολείο, ως δεύτερη γλώσσα και ως υποχρεωτική. Ως αποτέλεσμα της μακράς ιστορίας διγλωσσίας και της μεγάλης επίδρασης της δυτικής κουλτούρας, το φαινόμενο της «μίξης» αγγλικών και καντονέζικων είναι σύνηθες στον καθημερινό λόγο στο Hong Kong.

Στη συγκεκριμένη έρευνα, μελετήθηκε ένα σύνολο 76.333 λέξεων, που παρήγαγαν 19 φοιτητές σε συνομιλίες σε προγράμματα ΣΨΔΕ, ως προς τη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε, τα γραφικά συστήματα (αλφαβητικό, συμφωνικό, κλπ) και τα υπόλοιπα συστήματα σημείωσης (emoticon και άλλες εικόνες). Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των λέξεων ήταν γραμμένο σε καντονέζικα, παρά σε κινέζικα. Σύμφωνα με προσωπικές συνεντεύξεις των συμμετεχόντων, το φαινόμενο αυτό αποδόθηκε στην προφορικότητα που έχει η συνομιλία σε ΣΨΔΕ και ειδικά στο ότι αν τα κείμενα διαβαστούν φωναχτά, μοιάζουν περισσότερο με αυτά που θα λεγόντουσαν σε μία δια ζώσης επικοινωνία μεταξύ των συνομιλούντων, λόγω του ανεπίσημου χαρακτήρα της επικοινωνίας. Επιπλέον, δήλωσαν ότι η «κουλτούρα» της ΣΨΔΕ επιβάλλει τη χρήση της γλώσσας που θα χρησιμοποιούνταν στην προφορική επικοινωνία καθώς και το ότι τα καντονέζικα είναι η μητρική τους γλώσσα. Παρόλα αυτά, υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες όσον αφορά την ύπαρξη κάποιων ειδικών χαρακτήρων επειδή δεν έχει οριστεί πρότυπο για τη γραφή των καντονέζικων, αλλά οι περισσότεροι μπορούν να γραφούν με τους βασικούς χαρακτήρες του κινέζικου πληκτρολογίου. Στις περιπτώσεις που υπήρχαν τεχνικές δυσκολίες, οι χρήστες χρησιμοποίησαν την αγγλική γλώσσα, σχηματίζοντας τελικά μια μίξη κινέζικων και αγγλικών λέξεων στα κείμενά τους. Οι χρήστες απέδωσαν τις γλωσσικές επιλογές τους στην ταχύτητα πληκτρολόγησης, δηλαδή στην αμεσότητα της επικοινωνίας που παρέχει το μέσο. Αυτός ήταν και ο λόγος που μια μερίδα χρηστών επέλεξε να γράψει καντονέζικα με αγγλικούς χαρακτήρες.

Σε έρευνα 1,5 εκ λέξεων από συνομιλίες προγραμμάτων ΣΨΔΕ στην οποία συμμετείχαν 71 έφηβοι από τον Καναδά, οι Tagliamonte και Dennis (2008), εντόπισαν πως στο σύνολο των λέξεων, κάτι λιγότερο από το 0,3% αποτελούσαν οι συντομογραφίες (cuz-cause) και η συμφωνική γραφή (hrs- hours, nvm-nevermind), 0,8% τα ακρωνύμια (lol-loughing out loud, brb -be right back) και 0,4% τα emoticon (:) - ☺, :(- ☹). Περίπου το ίδιο ποσοστό έχει βρεθεί και στην αντίστοιχη έρευνα της Baron (2004), με τους συμμετέχοντες να είναι νεαροί ενήλικες, κοντά στην ηλικία των 20.

Ένα σώμα κειμένων ΣΨΔΕ από 22 Αμερικανούς φοιτητές συλλέχθηκε από την Baron (2004). Η πιλοτική αυτή έρευνα ήταν μέρος μιας ευρύτερης έρευνας για τις διαφορές μεταξύ διαδικτυακής και δια ζώσης επικοινωνίας των Αμερικανών φοιτητών. Καταγράφηκαν 23 διαφορετικές συζητήσεις που περιλάμβαναν 11.718 λέξεις σε προγράμματα ΣΨΔΕ, 9 μεταξύ γυναικών, 9 μεταξύ ανδρών και 5 μεταξύ ανδρών και γυναικών. Μεταξύ άλλων αναλύθηκαν και γλωσσικά ζητήματα. Μελετήθηκαν οι συντμήσεις εκφράσεων (συμφωνική, γραφή και

αντικατάσταση λέξης με ένα μόνο γράμμα), τα ακρωνύμια και τα συμπλέγματα λέξεων με αναφορά στο αρχικό γράμμα, οι σύντομοι τύποι λέξεων και τα emoticon. Το ποσοστό των συντμήσεων εκφράσεων ήταν κάτι λιγότερο από το 0,3%, 31 συντμήσεις σε σύνολο περίπου 12.000 λέξεων. Όσον αφορά τα ακρωνύμια, αυτά κατέλαβαν το 8% του συνόλου των λέξεων, με 90 εμφανίσεις. Οι σύντομοι τύποι κατέχουν και το πιο ισχυρό ποσοστό, αυτό του 65,3% των περιπτώσεων και τα emoticon το 0,4%, με 49 εμφανίσεις.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτών των δύο ερευνών, οι έφηβοι τείνουν να εγκαταλείπουν αρκετά νωρίς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της γραφής στα προγράμματα ΣΨΔΕ (χρώμα, γραμματοσειρά, emoticon, κλπ). Σε ένα ευρύτερο γλωσσικό πλαίσιο, παρατηρείται ότι η γλώσσα στα προγράμματα ΣΨΔΕ βασίζεται στο ίδιο μοντέλο που βασίζεται και η «γλώσσα των νέων» (Ανδρουτσόπουλος, 2001) και εκτός ΣΨΔΕ. Παρόλα αυτά, το γλωσσικό ιδίωμα που συναντήθηκε στα προγράμματα ΣΨΔΕ αποτέλεσε μια νέα γλωσσική ποικιλία. Όλα τα παραπάνω συγκλίνουν στο να θεωρηθεί η γλώσσα στα προγράμματα ΣΨΔΕ ένα νέο γλωσσικό υβρίδιο. Για κάθε γλωσσικό φαινόμενο, παρουσιάζεται ένας ειδικός κώδικας, που αποτελεί μίξη διαφόρων φαινομένων. Για παράδειγμα, μπορεί στην ίδια πρόταση να χρησιμοποιηθούν επίσημοι τύποι της αγγλικής γλώσσας και ταυτόχρονα αργκό.

Όπως αναφέρθηκε, η έρευνα πάνω στην ΨΔΕ γενικά και στα προγράμματα Σύγχρονης ΨΔΕ είναι αρκετά περιορισμένη στην Ελλάδα. Το μεγαλύτερο κομμάτι της έρευνας στην Ελλάδα καταλαμβάνουν τα greeklish, που απασχολούν από τα τέλη της δεκαετίας του '90 την ακαδημαϊκή κοινότητα. Κατά καιρούς έχουν ξεσπάσει διαμάχες για το κατά πόσο αυτή η γλωσσική μεταγραφή κάνει κακό στην ελληνική γλώσσα και στην εκμάθηση της ιστορικής ορθογραφίας. Η Ακαδημία Αθηνών, το 2001, εξέδωσε ένα κείμενο υπογεγραμμένο από 40 μέλη της, που εκφερόταν αρνητικά απέναντι στα greeklish και προέτρεπε τους Έλληνες να σταματήσουν τη χρήση τους. Το κείμενο αυτό προκάλεσε αντιδράσεις και το θέμα της χρήσης των greeklish παρέμεινε στην επικαιρότητα για περίπου δύο μήνες. Οι Κουτσογιάννης και Μητσικοπούλου (2003) κατέγραψαν και ανέλυσαν κείμενα που δημοσιεύτηκαν σε εφημερίδες εκείνη την περίοδο, σχετικά με το επίμαχο ζήτημα. Η μεγαλύτερη μερίδα του τύπου υιοθέτησε αρνητική άποψη απέναντι στα greeklish, συμφωνώντας με την Ακαδημία Αθηνών και θεωρώντας τα κίνδυνο για την ελληνική γλώσσα και το ελληνικό αλφάβητο.

Υπήρξε όμως και η αντίθετη πλευρά, η οποία προσέγγισε το θέμα είτε από τεχνολογική σκοπιά, θεωρώντας την επιλογή των greeklish ως τεχνική αδυναμία η ως συνήθεια η οποία σύντομα θα ξεπεραστεί, είτε ως κοινωνιο-γλωσσολογικό θέμα, δηλαδή ως έναν νέο τρόπο μεταγραφής μεταξύ νέων. Αυτές οι προσεγγίσεις προσπάθησαν να μειώσουν την σημασία του φαινομένου και να απενοχοποιήσουν τη χρήση των greeklish.

Σε έρευνα που διεξήχθη το 1999 για τη χρήση των greeklish στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στην οποία συμμετείχαν 76 άτομα (31 γυναίκες και 45 άνδρες), 51% κάτοικοι Ελλάδας και 49% κάτοικοι εξωτερικού, οι συμμετέχοντες στη συντριπτική πλειοψηφία τους αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν τα greeklish για τεχνικούς λόγους, δηλαδή δεν είναι εφικτή η ανάγνωση ελληνικών χαρακτήρων από τον Η/Υ είτε του αποστολέα, είτε του παραλήπτη, είτε και των δύο και μόνο σε ποσοστό 12% αναφέρει ότι τα χρησιμοποιεί από συνήθεια (Ανδρουτσόπουλος, 1998). Οι περισσότεροι αναφέρουν επίσης ότι αν δεν συνέτρεχαν τεχνικοί λόγοι δε θα επέλεγαν να χρησιμοποιήσουν greeklish στα μηνύματά τους. Ένα 17% των συμμετεχόντων όμως δηλώνει ότι θα χρησιμοποιούσε greeklish ακόμα και αν δεν υπήρχαν τεχνικά προβλήματα. Η έρευνα έδειξε ότι οι περισσότεροι χρήστες αντιλαμβάνονται τα greeklish ως «εργαλείο» με ποσοστό 81,6%, ενώ ως «αναγκαίο κακό» το 66,7%. Μόνο το 23,6% θεωρεί τα greeklish απειλή για τη γλώσσα, ενώ στις ερωτήσεις αν είναι ακαλαίσθητα και δύσκολα στην ανάγνωση τα ποσοστά είναι σχεδόν μοιρασμένα. Επιπλέον, η ανάγνωση των greeklish φαίνεται να προβληματίζει τους χρήστες περισσότερο από την γραφή τους (46% έναντι 28%).

Στην ίδια έρευνα επισημαίνεται πως κύριο χαρακτηριστικό των greeklish, από γλωσσολογικής πλευράς, είναι η ορθογραφική ποικιλότητα δηλ. το γεγονός ότι πολλά ελληνικά γράμματα (φωνήεντα, σύμφωνα) και συνδυασμοί γραμμάτων (δίψηφα, δίφθογοι) αποδίδονται με δυο, τρεις ή και τέσσερις διαφορετικούς τρόπους (το θ για παράδειγμα μπορεί να γραφεί είτε με θ ή η, είτε με th είτε με u) (Ανδρουτσόπουλος, 1998). Παρότι οι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι γράφουν σε greeklish με το δικό τους σύστημα, η ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι τα συστήματα αυτά μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρεις μεγάλες ομάδες. Τη φωνητική μεταγραφή, την τήρηση της παραδοσιακής ορθογραφίας/οπτικής αντιστοιχίας με τα ελληνικά και τα greeklish πληκτρολογίου. Εν τούτοις, ακόμα και μέσα σε αυτές τις κατηγορίες παρατηρούνται πολύ μεγάλες διαφορές μεταξύ των χρηστών.

Σύμφωνα λοιπόν με την υπάρχουσα βιβλιογραφία, διαπιστώνεται μία έλλειψη ως προς τη μελέτη των γραφικών συστημάτων που χρησιμοποιούνται σε προγράμματα σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας (ΣΨΔΕ) όχι μόνο σε γλωσσικό αλλά και σε, ευρύτερο σημειωτικό επίπεδο. Κρίνεται λοιπόν σκόπιμο, με την παρούσα εργασία να ταξινομηθούν και να αναλυθούν οι τρόποι γραφικής σημείωσης που συναντώνται στα προγράμματα ΣΨΔΕ, καθώς αποτελεί ένα από τα διαδεδομένα μέσα επικοινωνίας μεταξύ των νέων.

Β' Μέρος

6. Ερευνητικά ερωτήματα

Με βάση το θεωρητικό πλαίσιο και τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, το θέμα που απασχόλησε την παρούσα έρευνα ήταν τα συστήματα σημείωσης που χρησιμοποιούνται στη σύγχρονη ψηφιακά διαμεσολαβημένη επικοινωνία (ΣΨΔΕ).

Το ερευνητικό πρόβλημα ορίζεται ως εξής: Ποιοι τρόποι γραφικής σημείωσης χρησιμοποιούνται στη ΣΨΔΕ.

Το ερευνητικό ερώτημα αφορά την ανίχνευση και κατηγοριοποίηση των τρόπων γραφικής σημείωσης που χρησιμοποιούνται στα προγράμματα ΣΨΔΕ. Επιπροσθέτως, θα ερευνηθεί η αντιστοιχία με τα συνήθη σημειωτικά συστήματα καταγραφής του προφορικού λόγου, δηλαδή το ιδεογραφικό, συλλαβικό, συμφωνικό και το αλφαβητικό σύστημα.

Η αναγκαιότητα έρευνας του συγκεκριμένου θέματος, έγκειται στο ότι τα προγράμματα ΣΨΔΕ αποτελούν πλέον έναν από τους πιο διαδεδομένους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ των νέων. Όπως έχει επισημανθεί από προηγούμενες έρευνες τα κείμενα που αναπτύσσονται στα προγράμματα αυτού του είδους είναι υβριδικά (Tagliamonte & Dennis, 2008) παρουσιάζοντας στοιχεία γραπτού αλλά και προφορικού λόγου που κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθεί και να περιγραφεί. Οι πρότερες έρευνες δεν έχουν μελετήσει τους τρόπους σημείωσης που χρησιμοποιούνται στα συστήματα αυτά, ειδικότερα δε στην Ελλάδα δεν έχει μελετηθεί καθόλου η ΣΨΔΕ. Οι προηγούμενες έρευνες επικεντρώνονται στα Greeklish (Koutsogiannis & Mitsikoroulou, 2003-Ανδρουτσόπουλος, 2009) καθώς και στις στάσεις των Ελλήνων απέναντι σε αυτά. Κυρίως εστιάζουν στη συζήτηση εάν συνιστούν απειλή για τη γλώσσα (Koutsogiannis & Mitsikoroulou, 2003) και ασχολούνται αποκλειστικά με τους τρόπους μεταγραφής των ελληνικών σε μορφές ασύγχρονης επικοινωνίας (Ανδρουτσόπουλος 2009. Δεν βρέθηκαν βιβλιογραφικές αναφορές σε άλλα συστήματα σημείωσης στην ΨΔΕ αλλά ούτε και σε προγράμματα ΣΨΔΕ.

7. Μέθοδος

7.1 Δείγμα

Έγινε πρόσκληση στους φοιτητές της Πολυτεχνικής σχολής του Π.Θ. καθώς και στις φοιτήτριες του τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης του ίδιου πανεπιστημίου για συμμετοχή στην έρευνα, αλλά η ανταπόκριση ήταν μηδενική. Κάτι αντίστοιχο συνέβη και με τους μαθητές, από τους οποίους περίπου το 1/3 από όσους συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο τελικά έδωσε καταγραφές ημερολογίου.

Τον πληθυσμό της έρευνας αποτέλεσαν οι μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και φοιτητές ΑΕΙ και ΤΕΙ, το ακαδημαϊκό έτος 2009-10.

Δέκα εννιά φοιτητές/ριες και μαθητές/ριες συμμετείχαν στην έρευνα, δώδεκα γυναίκες και επτά άντρες. Ο μέσος όρος ηλικίας ήταν 19,3 και οι ηλικίες κυμαίνονταν μεταξύ 14 και 25 ετών. Οι άντρες κάτω των 18 ετών αποτέλεσαν το 10,5% του δείγματος, ενώ οι γυναίκες κάτω των 18 το 36,8%, όλοι, μαθητές/ριες γυμνασίου και λυκείου, ενώ άνω των 18 ήταν το 26,3% των ανδρών του δείγματος και το 26, 3% των γυναικών, φοιτητές/ριες διάφορων σχολών ΑΕΙ και ΤΕΙ. Όλοι/ες οι συμμετέχοντες/ουσες χρησιμοποιούσαν προγράμματα σύγχρονης επικοινωνίας και κινητά τηλέφωνα. Το δείγμα ήταν ευκαιριακό μεταξύ φίλων, γνωστών και συνεργατών.

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ενημερώθηκαν ότι θα τηρηθεί απόλυτη εχεμύθεια όσον αφορά τη δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων τους.

7.2 Εργαλεία

Η συλλογή των δεδομένων έγινε με ηλεκτρονικά ημερολόγια (logbook) που συμπλήρωναν οι χρήστες για μία εβδομάδα και περιλάμβανε τμήματα των ηλεκτρονικών συζητήσεων που είχαν, σε προγράμματα ΣΨΔΕ.

Ψηφιακό ημερολόγιο (logbook):

Το ψηφιακό ημερολόγιο κατασκευάστηκε με το πρόγραμμα Microsoft word βάσει του αντίστοιχου της Lee (2007), το οποίο περιείχε οδηγίες συμπλήρωσης και ένα παράδειγμα καταγραφής συνομιλίας. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να καταγράψουν όλες τις ψηφιακές συνομιλίες τους για μία εβδομάδα, με σαφή οδηγία πως μπορούν να παραλείψουν ότι δεν ήθελαν να δημοσιοποιηθεί. Επιπλέον, υπήρχαν οδηγίες για το πώς θα μπορούσαν να αποθηκεύσουν τις συνομιλίες τους, οδηγίες σχετικά με το μέγεθος και με τα χαρακτηριστικά των συνομιλιών τους και τέλος η ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία θα έπρεπε να σταλεί το ημερολόγιο μετά το πέρας της μίας εβδομάδας.

Η φύση της έρευνας επέβαλλε την αποκλειστική χρήση ψηφιακών μεθόδων συλλογής δεδομένων διότι ήταν ο μόνος τρόπος να ληφθούν αυθεντικά κείμενα των συμμετεχόντων χωρίς εξωγενείς μεταβλητές.

7.3 Διαδικασία:

Κατά το Μάρτιο του ακαδημαϊκού έτους 2009-10 διεξήχθη πιλοτική έρευνα στις φοιτήτριες του 4ου Εξαμήνου του ΠΤΠΕ του ΠΘ, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στο γραμματισμό» όσον αφορά τους τρόπους γραφικής σημείωσης στην ΨΔΕ. Οι φοιτήτριες που συμμετείχαν στο μάθημα (περίπου 80) κλήθηκαν να γράψουν 5 λέξεις κοινής χρήσης όπως θα τις έγραφαν σε ένα περιβάλλον σύγχρονης επικοινωνίας και σε sms. Στη συνέχεια, τα

αποτελέσματα κατηγοριοποιήθηκαν σε ένα πρώτο επίπεδο και σε επόμενη συνάντηση κλήθηκαν να αιτιολογήσουν τις επιλογές τους. Αυτή η πρώτη ταξινόμηση αποτέλεσε τη βάση για την αρχική κατηγοριοποίηση των κωδικών

Οι χρήστες έπρεπε επί μία εβδομάδα να καταγράφουν τις συνομιλίες που είχαν σε προγράμματα σύγχρονης επικοινωνίας. Σε κάθε συμμετέχοντα είχε δοθεί ένα αρχείο word, όπου θα έπρεπε να καταγράφει τις συνομιλίες του κάνοντας αντιγραφή και επικόλληση από το ιστορικό συνομιλιών (logs) που κρατούσε το πρόγραμμα σύγχρονης επικοινωνίας που χρησιμοποιούσε, συγκεκριμένα το msn messenger (windows live messenger). Στη συνέχεια έπρεπε να αποστείλουν το αρχείο αυτό στη διεύθυνση e-mail που υπήρχε μέσα στο ψηφιακό τους ημερολόγιο. Το σύνολο των λέξεων που καταγράφηκαν στα ψηφιακά ημερολόγια ήταν 20.541.

Η συλλογή των δεδομένων κράτησε περίπου 3 μήνες, ενώ αρχικά είχε υπολογιστεί διάρκεια δύο εβδομάδων, λόγω της καθυστέρησης της αποστολής των ψηφιακών ημερολογίων από αρκετούς από τους συμμετέχοντες. Πολλοί/ές από τους συμμετέχοντες/ουσες επέλεξαν να αποστείλουν το ψηφιακό ημερολόγιο όχι με e-mail αλλά μέσω προγράμματος IM, πράγμα το οποίο μάλλον διευκόλυνε τη διαδικασία γιατί ήταν πιο εξοικειωμένοι με αυτό.

7.4 Ανάλυση & επεξεργασία

Για την ανάλυση των ψηφιακών ημερολογίων το πρόγραμμα επεξεργασίας ποιοτικών δεδομένων Atlas.ti. Το συγκεκριμένο λογισμικό ανάλυσης, αποτελεί ένα πολύ ισχυρό εργαλείο κωδικοποίησης και επεξεργασίας δεδομένων στην ποιοτική έρευνα. Διαθέτει μια μεγάλη ποικιλία εργαλείων για την επίτευξη των στόχων που συνδέονται με τη συστηματική προσέγγιση μη δομημένων στοιχείων, όπως στοιχεία που δεν μπορούν να αναλυθούν με τυπικές στατιστικές αναλύσεις, π.χ. κείμενα. Ακόμη, το Atlas.ti προσφέρει ένα ισχυρό και διαισθητικό περιβάλλον που εστιάζει στην ανάλυση του υλικού, προσφέροντας εργαλεία για την εξαγωγή, σύγκριση, εξερεύνηση και συγκέντρωση σημαντικών αποσπασμάτων από μεγάλες ποσότητες δεδομένων. Στην προκειμένη περίπτωση, τα δεδομένα χωρίστηκαν σε μεγάλες κατηγορίες, τις λεγόμενες «οικογένειες». Στη συνέχεια, με βάση τα στοιχεία που έδωσε η πιλοτική έρευνα, σχηματίστηκαν οι πρώτες κατηγορίες. Κάθε φορά που εντοπιζόταν μια περίπτωση που ανήκε σε κάποια κατηγορία, τότε σημειωνόταν ως κώδικας. Αν για την περίπτωση δεν υπήρχε κατηγορία, τότε φτιαχνόταν μία καινούρια. Επομένως, Η κωδικοποίηση των ποιοτικών δεδομένων ακολούθησε μια δομή δέντρου, με οικογένειες, κατηγορίες και κώδικες.

Από την ανάλυση των ημερολογίων προέκυψε η ακόλουθη κατηγοριοποίηση:

Στις οικογένειες, που ήταν και οι μεγαλύτερες κατηγορίες, τα ψηφιακά ημερολόγια ομαδοποιήθηκαν με τους εξής τρόπους:

Κατά φύλο

Κατά ηλικία

Κατά script (Ελληνικά, Greeklish ορθογραφημένα, Μικτά Greeklish και Φωνητικά Greeklish).

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κατηγορίες που προέκυψαν από την κωδικοποίηση των δεδομένων. Κάθε περίπτωση (λέξη/φράση/γράμμα) που ανήκε σε κάποια από τις κατηγορίες αποτελεί κώδικα.

1^η κατηγορία: Αποκοπή κατάληξης

01. Greeklish- αποκοπή κατάληξης

01. Ελληνικά- αποκοπή κατάληξης

01. Αγγλικά- αποκοπή κατάληξης

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι κώδικες που αντιστοιχούν σε λέξεις όπου το τελευταίο τμήμα της λέξης παραλείπεται.

Η κατηγορία αυτή χωρίζεται σε τρεις υποκατηγορίες, δύο που αφορούν το script (ελληνικά ή greeklish) και μία που αφορά τη γλώσσα (αν πρόκειται δηλαδή για αγγλικές λέξεις ή ελληνικές).

Π.χ. eim – είμαι, ets – έτσι, prob- πρόβλημα, lap – laptop, τηλ- τηλέφωνο

2^η Κατηγορία: Μόνο σύμφωνα

02. GREEKLISH - μόνο σύμφωνα - αγγλικά

02. GREEKLISH - μόνο σύμφωνα - ελληνικά

02. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - μόνο σύμφωνα - αγγλικά

02. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - μόνο σύμφωνα – ελληνικά

Τους κώδικες αυτής της κατηγορίας αποτελούν λέξεις στις οποίες σημειώνονται μόνο τα σύμφωνα, παραλείπονται δηλαδή τα φωνήεντα. Η κατηγορία αυτή χωρίζεται σε τέσσερις υποκατηγορίες, δύο που αφορούν το script (ελληνικά ή greeklish) και δύο που αφορούν τη γλώσσα (αν πρόκειται δηλαδή για αγγλικές λέξεις ή ελληνικές).

Στην πρώτη υποκατηγορία (Greeklish- μόνο σύμφωνα- αγγλικά) δεν εντοπίστηκαν κώδικες.

Στις ελληνικές λέξεις με Greeklish script, η συμφωνική γραφή διαθέτει έναν πλούτο κωδίκων. Από τα πιο συνηθισμένα παραδείγματα είναι τα dld – δηλαδή, trt – τίποτα, flk – φιλάκια. Αντίστοιχα παραδείγματα εντοπίζονται και στο Ελληνικό script. Όπως, το μνμ- μήνυμα, βσκ – βασικά, μλν- μάλλον.

3^η Κατηγορία: Ακρωνύμια

03. Greeklish - Ακρωνύμια- Ελληνικά- συμπλέγματα λέξεων με αναφορά μόνο στο αρχικό γράμμα

03. Greeklish - Ακρωνύμια - Αγγλικά- συμπλέγματα λέξεων με αναφορά μόνο στο αρχικό γράμμα

03. Ελληνικά - Ακρωνύμια- Ελληνικά- συμπλέγματα λέξεων με αναφορά μόνο στο αρχικό γράμμα

03. Ελληνικά - Ακρωνύμια – Αγγλικά - συμπλέγματα λέξεων με αναφορά μόνο στο αρχικό γράμμα

Οι κώδικες αυτής της κατηγορίας αποτελούνται είτε από ακρωνύμια είτε από συμπλέγματα λέξεων με αναφορά στο αρχικό γράμμα ή στην πρώτη συλλαβή κάθε λέξης του συμπλέγματος. Αντίστοιχα παραδείγματα είναι το brb- be right back, omg – oh my god, psk- Παρασκευοσαββατοκύριακο, tespa – τέλος πάντων.

Εξαίρεση αυτής της κατηγορίας αποτελεί ο κώδικας slgs που δεν αποτελείται μόνο από τα αρχικά γράμματα του συμπλέγματος λέξεων «σε λίγες», αλλά και από το τελικό «ς» της δεύτερης λέξης του συμπλέγματος.

4^η Κατηγορία: Αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου

04. GREEKLISH - αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου - αγγλικά

04. GREEKLISH - αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου - ελληνικά

04. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου - αγγλικά

04. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου – ελληνικά

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι κώδικες στους οποίους ένα τμήμα της λέξης αντικαθίσταται από έναν αριθμό, όπου είναι το ίδιο ηχητικά. Δηλαδή, καν1 – κανένα, 12λεπτο – δωδεκάλεπτο, w8 – wait.

Οι τέσσερις υποκατηγορίες (ανάλογα με το script και τη γλώσσα) ισχύουν και σε αυτή την κατηγορία.

5^η Κατηγορία: Αντικατάσταση γραμμάτων ή ολόκληρων λέξεων με σύμβολα λόγω οπτικής ομοιότητας

05. GREEKLISH - αντικατάσταση γραμμάτων ή ολόκληρων λέξεων με σύμβολα (λόγω οπτικής ομοιότητας)

Εδώ βρίσκονται όλες οι λέξεις που περιλαμβάνουν το θ, το ρ και το ζ σε αντικατάσταση του θ και του ζ.

Ο κώδικας 3r είναι η μοναδική περίπτωση όπου η κατηγορία αυτή συνυπάρχει μαζί με εκείνη που σημειώνονται μόνο τα σύμφωνα.

Παραδείγματα αυτής της κατηγορίας είναι η κιθαρα – κιθάρα, Ζυρνισα – ζύπνησα, θυμαμαί – θυμάμαι, Ζεβαρσα - ξέθαψα

6^η Κατηγορία: Emoticon

06. EMOTICON

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλα τα σύμβολα που αντιστοιχούν σε emoticons, π.χ. :), :O, :P,

7^η Κατηγορία: Ηχοποιητικές εκφράσεις

07. Greeklish - Ηχοποιητικές εκφράσεις στα αγγλικά

07. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - Ηχοποιητικές εκφράσεις στα ελληνικά

07. GREEKLISH - Ηχοποιητικές εκφράσεις στα ελληνικά

Οι κώδικες της κατηγορίας αποτελούνται από λέξεις που προσπαθούν να μιμηθούν φωνητικά φυσικούς ήχους, όπως πφφφφφ, ίουσου, χαχαχα.

8^η Κατηγορία: Αντικατάσταση ολόκληρων λέξεων με γράμμα

08. GREEKLISH - αντικατάσταση ολόκληρων λέξεων με γράμμα

08. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - αντικατάσταση ολόκληρων λέξεων με γράμμα

Στην κατηγορία αυτή, οι κώδικες αποτελούνται από γράμματα που αντικαθιστούν ολόκληρες λέξεις.

Για παράδειγμα: t n s pw r zwh dn 3erw an t exw vgalei swsta t meso oro alla prp n ein gurw st 19 k 4.

9^η Κατηγορία: Επανάληψη γράμματος

09. Greeklish – Επανάληψη γράμματος

09. Ελληνικά – Επανάληψη γράμματος

Πολλές επαναλήψεις του ίδιου γράμματος, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων φωνήεν.

Για παράδειγμα: 15 eurw kanoun mono ta eishthria kai meta trenooooooooo!!!,
fadastikaaaaaaaaaaaaaaaaaa brvo agrrrrrrrrrrrrr

10^η Κατηγορία: Αγγλικές λέξεις γραμμένες στα ελληνικά

10. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - αγγλικές λέξεις γραμμένες στα ελληνικά

Στη κατηγορία αυτή οι χρήστες που γράφουν ελληνικά δεν αλλάζουν τη γλώσσα γραφής στο πληκτρολόγιό τους, αλλά γράφουν αγγλικές λέξεις με ελληνικούς χαρακτήρες.

Π.χ: ομιτζί – omg, λάικ – like, νάις – nice

11^η Κατηγορία: Αντικατάσταση γραμμάτων λόγω της εμφάνισης emoticon

11. GREEKLISH - αντικατάσταση γραμμάτων λόγω της εμφάνισης emoticons

11. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - αντικατάσταση γραμμάτων λόγω της εμφάνισης emoticons

Πέρα από το τι σημαίνουν τα emoticons, είτε αντικαθιστούν κάποια λέξη είτε προσδίδουν κάποια έκφραση, αντιστοιχούν και σε ένα συνδυασμό χαρακτήρων στο πληκτρολόγιο, ο οποίος όταν πατηθεί εμφανίζει το emoticon. Πολλές φορές ο συνδυασμός των χαρακτήρων αποτελεί μέρος μιας λέξης, οπότε και εμφανίζεται μέσα σε αυτήν χωρίς τη θέληση του χρήστη. Για την αποφυγή αυτού του φαινομένου αντικαθίστανται κάποιοι χαρακτήρες μέσα στη λέξη, συνήθως με κεφαλαία γράμματα.

Π. χ. : KouraZESai - kourazesai

12^η Κατηγορία: Γλωσσοπλαστικοί πειραματισμοί

12. GREEKLISH - Γλωσσοπλαστικοί πειραματισμοί

12. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - Γλωσσοπλαστικοί πειραματισμοί

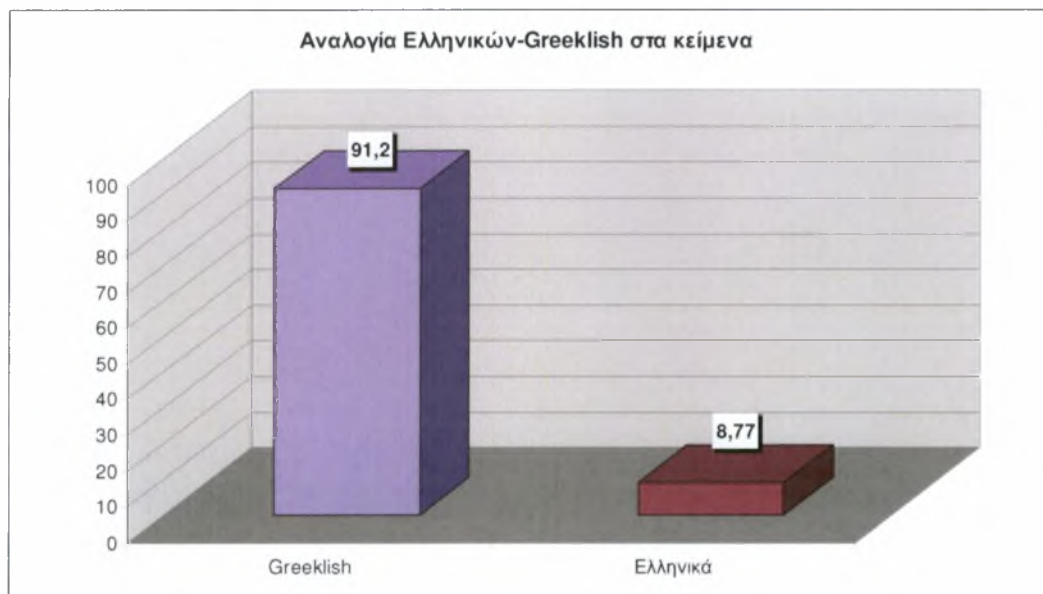
Λέξεις που δεν υπάρχουν στο αλφάβητο, όπως πχ ΚΛΟΠΑΠ (ο κλέφτης ΟΠΑΠ) σφίχτερμαν, ΠΟΤΕ (ΟΤΕ), παρέντια (γονείς) κλπ.

Η μέθοδος επεξεργασίας των ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων που εφαρμόστηκε ήταν η ποιοτική ανάλυση των δεδομένων και η στατιστική επεξεργασία τους με την ποσοτικοποίησή τους και την περιγραφική – ερμηνευτική αναπαράσταση τους με τη χρήση γραφημάτων και πινάκων.

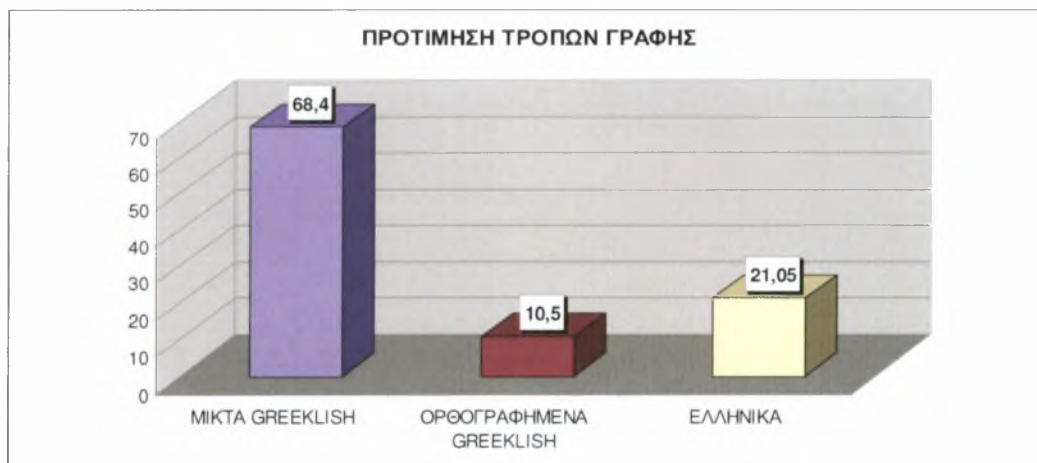
8. Αποτελέσματα

Η ανάλυση των δεδομένων τα δεδομένα των ψηφιακών ημερολογίων, έδειξε ότι το 21, 1% των συμμετεχόντων έγραφε χρησιμοποιώντας ελληνικά, σε αντίθεση με το 78,9% που προτίμησε τα greeklish.

Το σύνολο των λέξεων που καταγράφηκαν στα ψηφιακά ημερολόγια και αναλύθηκαν ήταν 20.541. Από αυτές, το 91,2% ήταν γραμμένες σε greeklish (18.739) και μόλις το 8,77% σε ελληνικά (1.802).

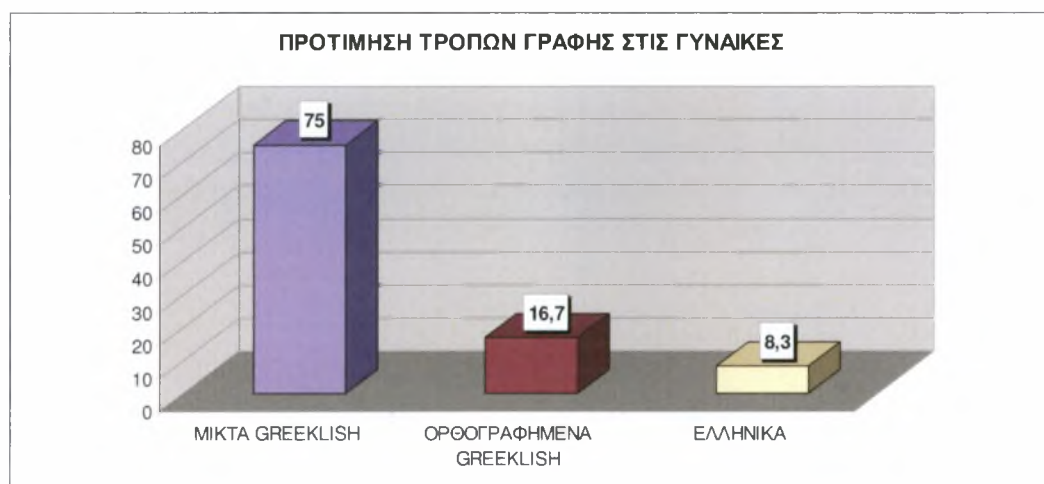
Το ποσοστό του δείγματος που προτίμησε τα μικτά greeklish σαν τρόπο γραφής ήταν 68,4% ενώ ορθογραφημένα μόλις το 10,5%. Τα ελληνικά προτιμήθηκαν από το 21,05% του συνολικού δείγματος.

Πιο αναλυτικά, το ποσοστό των ανδρών που προτίμησε τα greeklish ήταν 57,1% ενώ εκείνων που προτίμησαν να γράψουν στα ελληνικά ήταν 42,9%

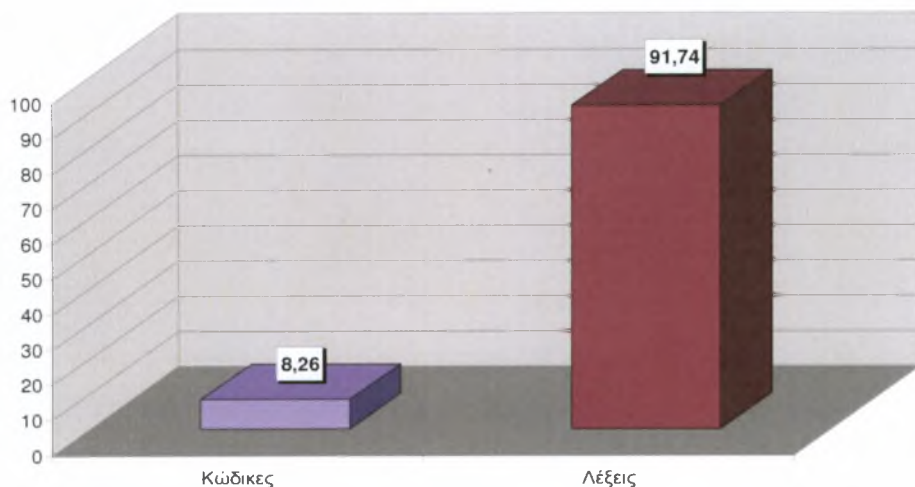

Στις γυναίκες, το 75% προτίμησε τα μικτά greeklish, το 16,7% τα ορθογραφημένα greeklish ενώ το 8,3% προτίμησε τα ελληνικά.

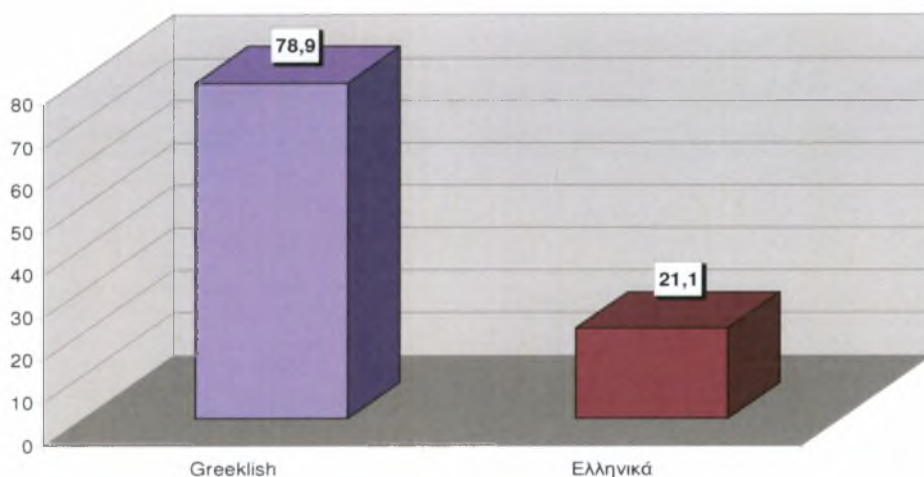
Τα δεδομένα ταξινομήθηκαν σε 11 διαφορετικές κατηγορίες, που περιλάμβαναν 360 διαφορετικούς κώδικες. Οι κώδικες εμφανίστηκαν στο σύνολο των λέξεων 1696 φορές, ποσοστό που αποτελεί το 8,26 % του συνολικού δείγματος.

Αναλογία κωδικών στο σύνολο των λέξεων

Στο σύνολο των κωδικών, τα greeklish εμφανίστηκαν στο 78,9% των περιπτώσεων, εν αντιθέσει με τα ελληνικά που εμφανίστηκαν στο 21,1%.

Αναλογία Ελληνικών-Greeklish στους κώδικες

Οι πίνακες συχνότητας εμφάνισης του κάθε κώδικα έδειξαν τα εξής αποτελέσματα ανά κατηγορία:

1^η Κατηγορία- Αποκοπή κατάληξης

N=1696

01.Greeklish -
Αποκοπή
κατάληξης -
Αγγλικά

Συχνότητα εμφάνισης κωδικών

bro	brother	2
lap	laptop	3

pass	password	4
Σύνολο		9

Οι 3 κώδικες που εμφανίστηκαν σε αυτή την κατηγορία αποτελούν το 0,53% του συνόλου των κωδικών και το 0,04% του συνόλου των λέξεων.

		N=1696	
01. Greeklish- αποκοπή κατάληξης- Ελληνικά		Συχνότητα κωδικών	εμφάνιση
da3	εντάξει	1	
eim	είμαι	7	
ein	είναι	38	
eis	είσαι	4	
es	εσύ	8	
etc	έτσι	3	
ets	έτσι	3	
prob	πρόβλημα	1	
prop	προπόνηση	2	
til	τηλέφωνο	1	
Σύνολο		68	

Οι 11 κώδικες που εντοπίστηκαν σε αυτή την κατηγορία αποτελούν το 4% του συνόλου των κωδικών και το 0,02% του συνόλου των λέξεων.

		N=1696	
01. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - αποκοπή κατάληξης - Ελληνικά		Συχνότητα κωδικών	εμφάνιση
τηλ	τηλέφωνο	1	
φωτο	φωτογραφία	1	
Σύνολο		2	

Δύο κώδικες εντοπίστηκαν σε αυτή την κατηγορία, οι οποίοι αποτελούν το 0,11% του συνόλου των κωδικών και το 0,01% του συνόλου των λέξεων.

Συνολικά, οι κώδικες της κατηγορίας Αποκοπή Κατάληξης καταλαμβάνουν ποσοστό 4,64% στο σύνολο των κωδικών και 0,07 στο σύνολο των λέξεων.

2^η Κατηγορία – Μόνο σύμφωνα

		N=1696
02. GREEKLISH – μόνο σύμφωνα- ελληνικά		Συχνότητα κωδικών εμφάνισης
brvo	μπράβο	1
dld	δηλαδή	11
dx	εντάξει	1
flk	φιλακία	6
gmt	γαμώτο	6
gmw	γαμώ	1
gnt	γίνεται	1
gt	γιατί	59
kl	καλά	6
kla	καλά	7
kltrs	καλύτερες	1
kns	κάνεις	11
lg	λίγο	4
lgka	λογικά	1
lph	λοιπόν	4
mk	μάκρια	1
mlk	μαλάκια	5
mnm	μήνυμα	1
pl	πολύ	10
pr	παρά	1
prp	πρέπει	2
ptana	πουτάνα	1
sg	σιγά	1
sgr	σίγουρα	1
sinm	συνομιλία	1
smr	σήμερα	8
tlk	τελικά	2
tpt	τίποτα	35
tr	τώρα	4
vck	βασικά	3
vrm	βαριέμαι	2
xra	χαρά	5
st	στο	20
dn	δεν	45
ts	τις	1
mn	μόνο	2
Σύνολο		271

Οι κώδικες αυτής της κατηγορίας έφτασαν τους 40 σε αριθμό και 271 εμφανίσεις στο σύνολό τους, με ποσοστό 15,97% του συνόλου των κωδικών και 1,31% του συνολικού αριθμού των λέξεων που αναλύθηκαν.

N=1696

02. GREEKLISH – μόνο σύμφωνα – αγγλικά		Συχνότητα κωδικών	εμφάνιση
8nxx	thanks	1	
k	ok	2	
nc	nice	3	
thnx	thanks	4	
Σύνολο		10	

Σε αυτή την κατηγορία εμφανίστηκαν 4 διαφορετικοί κώδικες, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 1,23% του συνόλου των κωδικών και στο 0,10% επί του συνόλου των λέξεων.

N=1696

02. ΕΛΛΗΝΙΚΑ – μόνο σύμφωνα – ελληνικά		Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
βσκ	βασικά	1
κτλ	κουτάλι	2
μλν	μάλλον	2
Σύνολο		5

Οι 3 κώδικες που εμφανίστηκαν σε αυτή την κατηγορία αποτελούν το 0,29% του συνόλου των κωδικών και το 0,02% του συνόλου των λέξεων.

Συνολικά, στην κατηγορία Μόνο Σύμφωνα τα ποσοστά ήταν 17,49% του συνόλου των κωδικών και 1,43% του συνόλου των λέξεων.

3η Κατηγορία – Ακρωνύμια

N=1696

03. Greeklish - Ακρωνύμια- Ελληνικά		Συχνότητα κωδικών	εμφάνιση
klp	και λοιπά	1	
psk	Παρασκευασαββατοκύριακο	1	
slgs	σε λίγες	1	
tespa	τέλος πάντων	10	
t1m	τα λέμε	11	
Σύνολο		24	

Σε αυτή την κατηγορία εμφανίστηκαν 5 κώδικες με ποσοστά 1,14% επί του συνόλου των κωδικών και 0,11% επί του συνόλου των λέξεων.

N=1696

03. Greeklsh - Ακρωνύμια - Αγγλικά- συμπλέγματα λέξεων με αναφορά μόνο στο αρχικό γράμμα		Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
bb-bye bye	Bye bye	14
brb	be right back	1
btw	by the way	1
fb	facebook	3
FF firefox	firefox	1
msn	Microsoft network	3
omg	oh my god	1
Σύνολο		24

Στην κατηγορία αυτή εντοπίστηκαν 7 κώδικες που αποτελούν και το 1,41% του συνόλου των κωδικών, καθώς και το 0,11% του συνόλου των λέξεων.

N=1696

03. Ελληνικά - Ακρωνύμια- Ελληνικά- συμπλέγματα λέξεων με αναφορά μόνο στο αρχικό γράμμα		Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
κτλ	<i>και τα λοιπά</i>	2
τεσπα	<i>τέλος πάντων</i>	4
Σύνολο		6

Τρεις κώδικες εντοπίστηκαν σε αυτή την κατηγορία, με ποσοστό 0,35% του συνόλου των κωδικών και μόλις 0,03% του συνόλου των λέξεων.

N=1696

03. Ελληνικά - Ακρωνύμια - Αγγλικά		Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
ββ	<i>bye bye</i>	1
ομιτζι	<i>oh my god</i>	1
σιγιαααααα	<i>see you</i>	1
φου μπου	<i>facebook</i>	1
Συνολο		4

Τέσσερις διαφορετικοί κώδικες εντοπίστηκαν σε αυτή την κατηγορία. Στο σύνολο των κωδικών καταλαμβάνουν ποσοστό της τάξης τους 0,23% και στο σύνολο των λέξεων 0,01%.

Συνολικά, στην κατηγορία *Ακρωνύμια-Συμπλέγματα λέξεων με αναφορά μόνο στο αρχικό γράμμα* τα ποσοστά ήταν 3,40% του συνόλου των κωδικών και 0,26% του συνόλου των λέξεων.

4^η Κατηγορία – Αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου

N=1696

04. GREEKLISH - αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου - αγγλικά			Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
w8	wait		5

Μόνο ένας κώδικας εντοπίστηκε σε αυτή την κατηγορία, με ποσοστό εμφάνισης 0,29% στο σύνολο των κωδικών και 0,02% στο σύνολο των λέξεων που αναλύθηκαν.

N=1696

04. GREEKLISH - αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου - ελληνικά			Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
10aria	δεκάρια		3
12lepto	δωδεκάλεπτο		1
2mino	δίμηνο		1
2wro	δίωρο		1
3miniaio	τριμηνιαίο		2
Συνολο			8

Σε αυτή την κατηγορία εντοπίστηκαν 6 κώδικες με ποσοστό εμφάνισης στο σύνολο των κωδικών 0,47% και 0,03% στο σύνολο των λέξεων.

Συνολικά, στην κατηγορία *Αντικατάσταση τμημάτων λέξεων με αριθμούς λόγω όμοιου ήχου* τα ποσοστά ήταν 1,26% του συνόλου των κωδικών και 0,05% του συνόλου των λέξεων.

5^η Κατηγορία – αντικατάσταση γραμμάτων ή ολόκληρων λέξεων με σύμβολα λόγω οπτικής ομοιότητας

N=1696

05. GREEKLISH - αντικατάσταση γραμμάτων ή ολόκληρων λέξεων με σύμβολα (λόγω οπτικής ομοιότητας)		Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
3aderfh	ξεδέρφη	2
3ana	ξανά	3
3e8apsa	ξέθαψα	1
3eka8arisw	ξεκαθαρίζω	2
3ekinate	ξεκινάτε	2
3erw	ξέρω	28
3exnaw	ξεχνάω	3
3r	ξέρω	1
3upname	ξυπνάμε	1
8a	θα	98
8auma	θαύμα	1
8auoume	θάβουμε	2
8eio	θείο	2
8elw	θέλω	16
8ema	θέμα	6
8eo	Θεό	5
8es	θες	10
8es/nikh	Θεσσαλονίκη	2
8ewrhtikh	θεωρητική	1
8ewrousa	θεωρούσα	2
8ilewn	θηλέων	1
8nxx	thanks	1
8ryleraki	θριλεράκι	1
8ymamai	θυμάμα	10
8yroeidhs	θυροειδής	1
a3ia	αξία	1
a8ee	άθρε	1
a8hna	Αθήνα	4
agxw8ei	αγχωθεί	1
akolou8hsan	ακολούθησαν	2

alh8eia	αλήθεια	4
alla3w	αλλάξω	2
anagennh8eis	αναγεννηθείς	1
ari8mo	αριθμό	2
asxolh8w	ασχοληθώ	2
ba8mouss	βαθμούς	10
boh8hsw	βοηθήσω	1
BRE3EI	βρέξει	1
by8isthke	βυθίστηκε	2
de3hs	δεξής	1
dei3ei	δείξει	1
die8nh	διεθνή	1
diou8unth	διευθυντή	1
dior8wmena	διορθωμένα	1
e3etaseis	εξετάσεις	4
e3ughseis	εξηγήσεις	1
e3w	έξω	4
e8abe	έθαβε	1
eda3ei	εντάξει	4
ekrh3h	έκρηξη	1
ema9a	έμαθα	3
enhmerw8ei	ενημερωθεί	1
epa8a	έπαθα	3
epalh8eusa	επαλήθευσα	1
epe3a	έπαιξα	1
er8ei	έρθει	6
eu8eies	ευθείες	1
ftia3ane	φτιάξανε	2
h8ela	ήθελα	9
hr8ate	ήρθατε	4
ir8a	ήρθα	1
ka8ariza	καθάριζα	8
ka8e	κάθε	4
ka8hghtria	καθηγήτρια	1
ka8ierwsoume	καθιερώσουμε	1
ka8olu	καθόλου	5
ka8omai	κάθομαι	3
ka8ysterhmeno	καθυστερημένο	1

kata8lipsh	κατάθλιψη	1
katala8os	κατάλαθος	2
katalh3h	κατάληξη	1
ki8ara	κιθάρα	2
koimh8hke	κοιμήθηκε	1
ksan8h	ξανθή	1
la8os	λάθος	3
lusa3e	λύσσαξε	1
ma8ainoume	μαθαίνουμε	8
ma8hma	μάθημα	22
ma8hmatika	μαθηματικά	2
ma8hsews	μαθήσεως	1
ma8htes	μαθητές	1
niw8eis	νιώθεις	4
of8almiatro	οφθαλμίατρο	1
or8h	ορθή	1
ore3h	όρεξη	1
pa8w	πάθω	4
pai3ei	παίζει	2
paramy8akia	παραμυθάκια	1
pe8ainei	πεθαίνει	2
pi8anotata	πιθανότατα	1
rou8ena	πουθενά	3
prose3a	πρόσεξα	1
prospa8hsw	προσπαθήσω	1
r8eis	έρθεις	1
re8umno	Ρέθυμνο	1
ri3ei	ρίξει	1
shkw8hka	σηκώθηκα	2
sta8ero	σταθερό	2
sunnenoh8w	συνεννοηθώ	1
tsako8w	τσακωθώ	1
upeu8hnos	υπεύθυνος	1
va8mous	βαθμούς	2
vr8ika-vare8hka	βαρέθηκα	4
vre8oume	βρεθούμε	1
xa8hkes	χάθηκες	2
Σύνολο		415

Η κατηγορία αυτή είχε 107 διαφορετικούς κώδικες που καταλαμβάνουν ποσοστό 24,40% στο σύνολο των κωδίκων και 2,02% στο σύνολο των λέξεων.

6^η Κατηγορία - Emoticons

N=1696	
06. EMOTICONS	Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
--	4
(L)	1
:(2
:)	22
:D	9
:O	13
:P	118
:S	13
:)	8
^^	2
D	8
XD	12
Σύνολο	212

Δώδεκα κώδικες εντοπίστηκαν σε αυτή την κατηγορία. Συγκέντρωσαν ποσοστό 12,5% επί του συνόλου των κωδίκων και 1,03% στο σύνολο των λέξεων.

7^η κατηγορία – Ηχοποιητικές λέξεις

N=1696	
07. Greeklsh - Ηχοποιητικές εκφράσεις στα αγγλικά	Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
wiiii	6
wow	4
yay	3
yeah	4
yeap	1
Σύνολο	18

Σε αυτή την κατηγορία εντοπίστηκαν 5 κώδικες με ποσοστό 1,06% επί του συνόλου των κωδίκων και 0,08% επί του συνόλου των λέξεων.

N=1696	
07. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ηχοποιητικές εκφράσεις στα ελληνικά	Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
biax	1

οοο...	3
χαχαχαχα	16
χιχι	2
Σύνολο	22

Εμφανίστηκαν 4 κώδικες με ποσοστό 1,29% στο σύνολο των κωδίκων και 0,11% στο σύνολο των λέξεων.

Συνολικά, στην κατηγορία *Ηχοποιητικές εκφράσεις*, τα ποσοστά ήταν 10,07% του συνόλου των κωδίκων και 0,83% του συνόλου των λέξεων.

8^η Κατηγορία- Αντικατάσταση ολόκληρων λέξεων με γράμμα

N=1696

08. GREEKLISH - αντικατάσταση ολόκληρων λέξεων με γράμμα		Συχνότητα κωδικών	εμφάνιση
c	σε	17	
G	για	10	
k	και	72	
m	μου	43	
n	να	37	
p	που	12	
r	ρε	1	
s	σε	19	
t	το	71	
u	you	5	
y	why/you	3	
Σύνολο		290	

Έντεκα διαφορετικοί κώδικες εμφανίστηκαν σε αυτή την κατηγορία, με συχνότητα εμφάνισης 17% επί του συνόλου των κωδίκων και 1,41% επί του συνόλου των λέξεων.

Συνολικά, στην κατηγορία *Αντικατάσταση ολόκληρων λέξεων με γράμμα*, τα ποσοστά ήταν 17% του συνόλου των κωδίκων και 1,41% του συνόλου των λέξεων.

9^η Κατηγορία – Επανάληψη γράμματος

N=1696

09. Greeklish - επανάληψη γράμματος		Συχνότητα κωδικών	εμφάνιση
aaa	α	24	
agrrrrrr	αγάπη	1	

akouuuuuuuuuuuuuuu	άκου	1
allaaaa	αλλά	1
anteeeee	άντε	2
auriooooo	αύριο	1
cameraaaaaaa	κάμερα	1
Danieeeeeeeeeeeeeeeeeeeel	Ντάνιελ	1
diavasmaaaa	διάβασμα	1
diavazww	διαβάζω	1
ee	ε	1
elaaaaaaaaaaaa	έλα	2
erxomaiiiiiiii	έρχομαι	1
esyyyy	εσύ	1
etsiiii	έτσι	5
euxaristwwwww	ευχαριστώ	1
exwwwww	έχω	1
eyww	εγώ	3
fadastikaaaaa	φανταστικά	1
filakiaaaaaa	φιλάκια	3
ftaieiiii	φταίει	1
fysikhhhhhh	φυσική	1
glukoulaaaaaaa	γλυκούλα	1
kairooo	καιρό	1
kalaaaa	καλά	4
kalhmeraana	καλημέρα	1
leeiiii	λέει	1
lemeeeee	λέμε	1
ligoooo	λίγο	1
	lol- laughing out	
loool	loud	1
makiaaaaaaa	μάκια	2
milhsoumeeeeeee	μιλήσουμε	1
mpaineiii	μπαίνει	1
naiiii	ναι	10
nteeeeeee	ντε	1
okeeeee	οκ	2
okkk	οκ	1
ooooo	ο	4
ooooooooootan	όταν	1
oxiiii	όχι	2
paaara	πάρα	1
pagwtooooooooo	παγωτό	1
palikarakoooo	παλικαράκο	1
pana8aaa	Πανάθα	1
poiooooooooooooooooon	ποιον	1
polyyyyy	πολύ	1
posoooo	πόσο	1
prwtoo	πρώτο	1

ptychiooooooooooooooooo	πτυχίο	1
rwwww	πω	2
reeeeeeeeee	ρε	5
spiritititititit	spirit	1
spitiii	σπίτι	1
synexiswww	συνεχίσω	1
TELEIOO	τέλειο	1
tuxeriiii	τυχερή	1
tzeeee	Τζε (όνομα)	1
vgainwwwww	βγαίνω	1
vivikaa	Βιβίκα (όνομα)	2
xaseiiiiii	χάσει	1
Σύνολο		117

Σε αυτή την κατηγορία εντοπίστηκαν 61 διαφορετικοί κώδικες με συχνότητα 5,89% επί του συνόλου των κωδίκων και 0,57% επί του συνόλου των λέξεων.

	N=1696 Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
09. Ελληνικά - επανάληψη γράμματος	
αααααααααα	2
αυριοοοοοο	1
καλάαααααα	1
μμμ;	1
περικληρηη	1
σιγιαααααα	1
τελοοοοοοοοοοοοοοοο	1
υπέροχαααααα	1
φτουυυ	1
ωραίαααααααααα	2
ωωω	1
Σύνολο	13

Εντοπίστηκαν 11 κώδικες με ποσοστό 0,76% στο σύνολο των κωδίκων και 0,06% στο σύνολο των λέξεων.

Συνολικά, στην κατηγορία Επανάληψη γράμματος, τα ποσοστά ήταν 6,65% του συνόλου των κωδίκων και 0,63% του συνόλου των λέξεων.

10^η Κατηγορία – Αγγλικές λέξεις γραμμένες στα ελληνικά

N=1696

10. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - αγγλικές λέξεις γραμμένες στα ελληνικά		Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
αι	I	3
ας	Us	1
άι-ποντ	Ipod	1
εμότικονς	emoticons	1
ινντιντ	indeed	1
ιτ'ς	it's	2
καμς	comes	1
λαικ	like	2
μιούσικ	music	1
μπαι	bye	1
ναις	nice	1
νοου	no	2
οφ	off	1
περσια	Persia	1
πλιζ	please	1
πρινς	prince	1
σιγιααααα	see you	1
σουρπραις	surprise	1
φαν	fun	1
Σύνολο		24

Στην κατηγορία αυτή εντοπίστηκαν 19 διαφορετικοί κώδικες με ποσοστά 1,41% και 0,12% επί του συνόλου των κωδίκων και των λέξεων αντίστοιχα.

11^η Κατηγορία – Αντικατάσταση γράμματος λόγω της εμφάνισης emoticon

N=1696

11. GREEKLISH -αντικατάσταση εμφανισης emoticons	γραμμάτων λόγω της	Συχνότητα εμφάνισης κωδικών
eiNai		3
karafIitsA		1
kouraZESAI		1
mataiA		1
Σύνολο		6

Στην κατηγορία αυτή εντοπίστηκαν 4 κώδικες με ποσοστό 0,35% στο σύνολο των κωδίκων και 0,03% στο σύνολο των λέξεων.

12^η Κατηγορία- Γλωσσοπλαστικοί πειραματισμοί

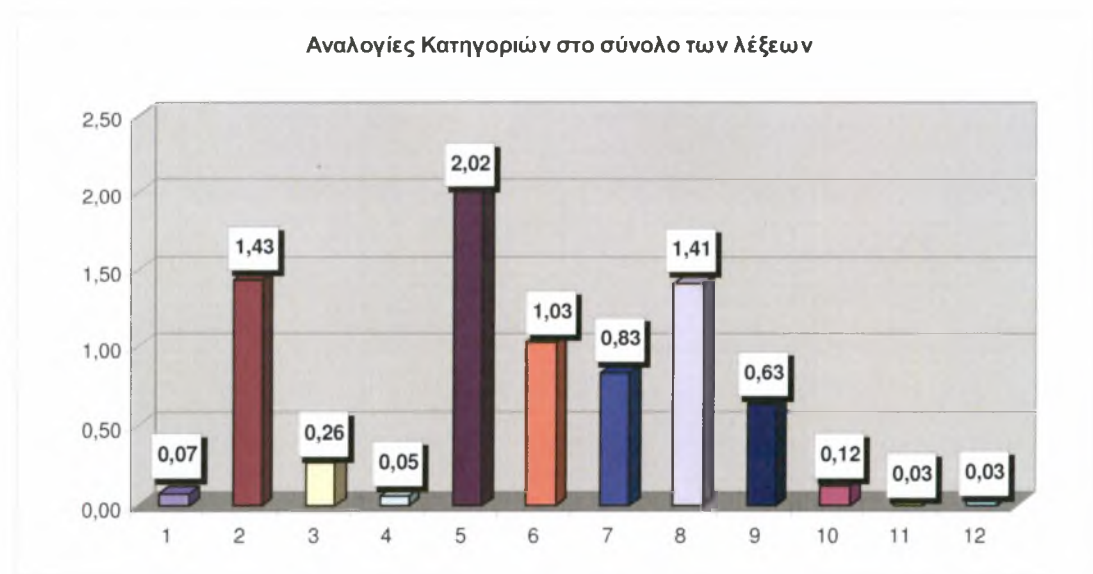
N=1696 Συχνότητα εμφάνισης κωδικών	
12. GREEKLISH - Γλωσσοπλαστικοί πειραματισμοί	
kalinixtudiaa	1
κΙΟΡΑΡ	1
listenarw	1
parentia	1
Σύνολο	4

Τέσσερις κώδικες εντοπίστηκαν σε αυτή την κατηγορία, με ποσοστό εμφάνισης 0,23% στο σύνολο των κωδικών και 0,02 στο σύνολο των λέξεων.

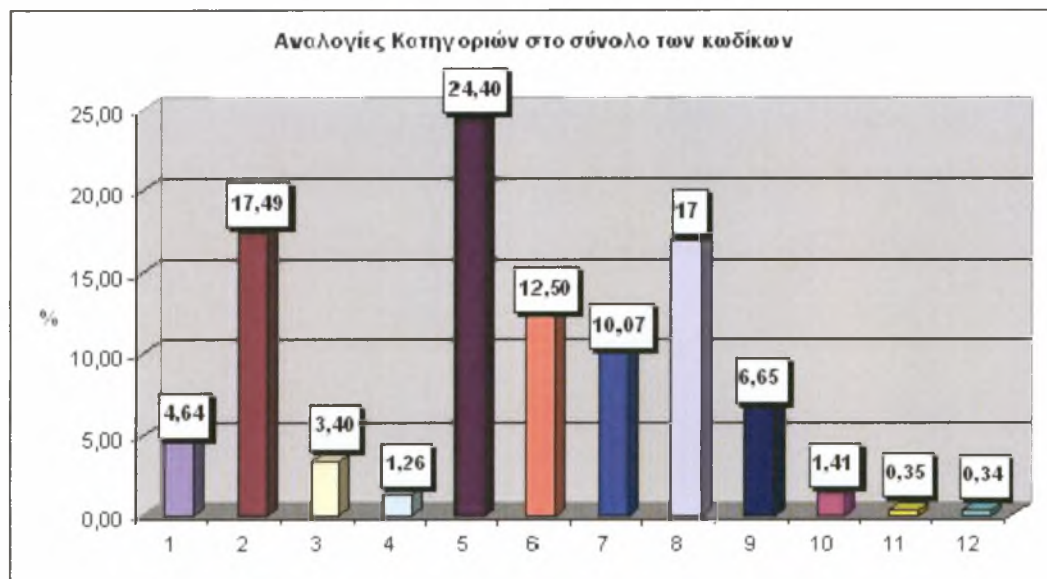
N=1696 Συχνότητα εμφάνισης κωδικών	
12. ΕΛΛΗΝΙΚΑ - Γλωσσοπλαστικοί πειραματισμοί	
οκεικ	1
σφιχτερμαν	1
Σύνολο	2

Σε αυτή την κατηγορία εντοπίστηκαν 2 κώδικες με ποσοστό εμφάνισης 0,11% επί του συνόλου των κωδικών και 0,01% επί του συνόλου των λέξεων.

Συνολικά, στην κατηγορία Γλωσσοπλαστικοί πειραματισμοί, τα ποσοστά ήταν 0,34% του συνόλου των κωδικών και 0,03% του συνόλου των λέξεων.

- 1. ΑΠΟΚΟΠΗ ΚΑΤΑΛΗΞΗΣ
- 2. ΜΟΝΟ ΣΥΜΦΩΝΑ
- 3. ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ
- 4. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΛΟΓΩ ΟΜΟΙΟΥ ΗΧΟΥ
- 5. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Η΄ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΟΛΑ ΛΟΓΩ ΟΠΤΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΤΗΤΑΣ
- 6. ΕΜΟΤΙΣΩΝ
- 7. ΗΧΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ
- 8. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΜΕ ΓΡΑΜΜΑ
- 9. ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
- 10. ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΓΡΑΜΜΕΝΕΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
- 11. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΕΜΟΤΙΣΩΝ
- 12. ΓΛΩΣΣΟΠΛΑΣΤΙΚΟΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΙ

9. Συμπεράσματα

Η παρούσα μελέτη είχε σκοπό να εντοπίσει ποια συστήματα σημείωσης χρησιμοποιούν οι χρήστες προγραμμάτων σύγχρονης ψηφιακά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας. Αρχικά εντοπίστηκαν 3 διαφορετικά συστήματα μεταγραφής, τα ελληνικά, τα ορθογραφημένα greeklish και τα μικτά greeklish. Η βιβλιογραφία αναφέρει πως υπάρχει και ένα τέταρτο σύστημα μεταγραφής (Ανδρουτσόπουλος, 2009), η φωνητική γραφή των greeklish, που όμως δεν εντοπίστηκε στα δεδομένα της παρούσας έρευνας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό στα συστήματα σημείωσης καταλαμβάνουν τα μικτά greeklish, καθιστώντας τα, τον πιο κοινό τύπο μεταγραφής της ελληνικής γλώσσας, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τη βιβλιογραφία (Ανδρουτσόπουλος, 1999). Όσον αφορά τα προγράμματα ΣΨΔΕ βρέθηκε ότι τα greeklish σε σχέση με τα ελληνικά υπερισχύουν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό πράγμα που ενισχύει τη θεωρία πως παρότι δεν είναι απαραίτητο, οι χρήστες συνεχίζουν να γράφουν με αυτόν τον τρόπο.

Βασική ιδιομορφία των greeklish που χρησιμοποιούνται στην ΣΨΔΕ σύμφωνα με τα δεδομένα της έρευνας, αποτελεί η αντικατάσταση γραμμάτων με αριθμούς, είτε λόγω οπτικής ομοιότητας είτε λόγω όμοιου ήχου. Έτσι χρήστες που επιλέγουν τα μικτά greeklish μεταγράφουν τα γράμματα που δεν υπάρχουν στο ελληνικό αλφάβητο με αριθμούς. Το ξ γίνεται 3 και το θ γίνεται 8 ή 9. Παρατηρήθηκε απόλυτη συνέπεια στη μεταγραφή του ξ σε 3 και του θ σε 8 ή 9, αλλά οι χρήστες δεν μεταγράφουν απαραίτητως και τα δύο γράμματα. Κάποιοι επιλέγουν να μεταγράψουν μόνο το 3 ή μόνο το 8 και χρησιμοποιούν φωνητική μεταγραφή για το άλλο γράμμα, επίσης με απόλυτη συνέπεια.

Ενώ τα greeklish καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των κειμένων, οι κώδικες και οι κατηγορίες, καταλαμβάνουν πολύ μικρό ποσοστό εξ αυτών. Το ίδιο παρατηρεί και η Baron (2004) σε αντίστοιχη έρευνά της πάνω σε προγράμματα ΨΔΕ, παρότι όπως αναφέρει, θα περιμέναμε να είναι πολύ μεγαλύτερα τα ποσοστά που δεν αντιστοιχούν σε «καθαρό» κείμενο. Ακόμα λιγότεροι κώδικες συναντώνται στην περίπτωση των ελληνικών, όπου τα κείμενα μοιάζουν πάρα πολύ με τη μορφή ενός συμβατικού γραπτού κειμένου, με εξαίρεση τους κώδικες που προσπαθούν να αντικαταστήσουν στο γραπτό κείμενο στοιχεία προφορικού λόγου. Δηλαδή, τις ηχοποιητικές εκφράσεις, τα emoticons και την επανάληψη γράμματος. Ειδικά η επανάληψη ενός γράμματος δηλώνει είτε τη συναισθηματική κατάσταση του γραφέα (π.χ. oxiiiiiiiiiii!!!) είτε ότι φωνάζει (π.χ. Τζεεεεεεεεεεε). Ενδιαφέρον έχει η παρατήρηση πως όταν συνδυάζονται με την κατηγορία «μόνο σύμφωνα», επαναλαμβάνεται το σύμφωνο.

Τα τρία αυτά στοιχεία είναι καθοριστικά στο να θεωρηθεί η γλώσσα στην ΣΨΔΕ ένα υβρίδιο μεταξύ γραπτού και προφορικού λόγου.

Τα emoticons καταλαμβάνουν μεγάλο ποσοστό κωδίκων, σε αντίθεση με τη βιβλιογραφία (Baron, 2004) όπου εκεί τα ποσοστά τους είναι σχεδόν αμελητέα. Στην ίδια περίπτωση με την επανάληψη γράμματος, χρησιμοποιούνται μόνο για να δώσουν τον απαραίτητο τόνο στα λεγόμενα του χρήστη (ειρωνεία, χαρά, συγκατάβαση, κλπ).

Παραδείγματα χρήσης emoticon

- oute ki egw de to pisteuw *chaxalol* (ούτε κι εγώ δεν το πιστεύω)
- ti kaneis?? (τι κάνεις;)
- xaxaxaxaxaxaxa (χαχαχαχαχα)
- karnizw kai pinw coca-cola 🤔 (καπνίζω και πίνω κόκα-κόλα)
- kala kaneis (καλά κάνεις)
- egw karnizw k pinw kafe 😊 ρρ (εγώ καπνίζω και πίνω καφέ)
- lol (λολ)

Loipon (λοιπόν)

thn kanw egw! (την κάνω εγώ)

prepei n vgw (: (πρέπει να βγω 😊)

tlm flk polla (: (τα λέμε, φιλάκια πολλά 😊)

cya tommorow! (see you tomorrow!)

:D 😄

den delw mizeriessssssssss (Δεν θέλω μιζέριας)

::(:(:(:(:(:((☹ ☹ ☹ ☹ ☹)

den exei sto biblio gia kanena (δεν έχει στο βιβλίο για κανένα)

amannnnnnnnn (αμάν)

Παραδείγματα χρήσης επανάληψης γράμματος

dianazww fusikhhh..... (διαβάζω φυσική...)

naiiiiiii!!!!!! (ναι)

da pame cinemaaa rou delei k pl o geooo! (θα πάμε σινεμά που θέλει και πολύ ο Τζεο)

na doume t dear john! (να δούμε το Dear John)

p praizeiii o kouklooooooss (Που παίζει κι ο κούκλος)

w8 (περίμενε)

ligooo...! (λίγο!)

oxiiii auriooooo!!!! (όχι αύριο!!!!)

ela nteeeee (έλα ντεεεεε)

ena to allo me to tzeeee (ένα το άλλο με το τζεεεεε)

acxaxaxaxaxaxa (αχαχαχαχαχα)

egw me to tze.. (εγώ με το τζε)

ah sto diaolo pali mprosta mou authhhhhhhhhhhhh (άι στο διάολο πάλι μπροστά μου αυτή)

eleosssssssssssssssssss (έλεος!)
den pame kalaaaaaaa (δεν πάμε καλά)
Aaxaxaxaxax (αχαχαχαχα)
re mou leei oti o tze einai kai gamw ta paidiaaaa (ρε μου λέει ότι ο τζε είναι και γαμώ τα παιδιά)
inta na sou pw ki egwwwwwwww (ίντα να σου πω κι εγώ)
an grikw leei (αν γρικώ λέει)
mazi mou pas pantou?? (μαζί μου πας παντού;)
ante pameeeeeee (άντε πάμε)
axaxaxax...rou pame???????? (αχαχαχ... πού πάμε;)

Ένα emoticon παραπέμπει ως σύνολο σε αντικείμενα, καταστάσεις κλπ της καθημερινότητας και μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε για σημείωση λέξης (👉👉 - έλεος), (👉👉 - γύρος) είτε πιο συχνά για να δείξει την απαραίτητη έκφραση στα λεγόμενα του χρήστη, π.χ. 😏 😏.

Οι ηχοποιητικές εκφράσεις, δηλαδή εκείνες που προσπαθούν να μιμηθούν φυσικούς ήχους, όπως πχ το χαχαχαχα, μπιαξ, wow, είναι το τρίτο στοιχείο προφορικότητας του λόγου στην ΣΨΔΕ. Είναι πάντα συνοδευτικές κάποιας πρότασης ή φράσης και πολλές φορές χρησιμοποιούνται αντί για τα emoticon.

Η συμφωνική σημείωση (κατηγορία μόνο σύμφωνα) χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό στην ΣΨΔΕ. Δε βρέθηκε καμία σχετική αναφορά στην ελληνική βιβλιογραφία, παρόλα αυτά είναι η κατηγορία με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης. Αποτελείται από λέξεις που είναι γραμμένες μόνο με σύμφωνα, είτε με αντικατάσταση ολόκληρης της λέξης από ένα μόνο γράμμα, το οποίο με εξαίρεση δύο περιπτώσεις (το *u* και το *y*), είναι σύμφωνο.

Είναι αναγκαίο να τονιστεί η μεγάλη σημασία που έχει η μορφή της λέξης και του κειμένου. Κατά τη διαδικασία της ανάγνωσης, οι λέξεις είναι εικόνες που από έναν έμπειρο αναγνώστη δε χρειάζεται να αποσυντεθούν στα μικρότερα τους κομμάτια (Παπαδοπούλου, 1999). Στην περίπτωση της συμφωνικής γραφής όμως, η αποσύνθεση και η ανασύνθεση της λέξης είναι απαραίτητες για την κατανόησή της. Τα γραφήματα είναι πολύ μικρότερα σε αριθμό από τα φωνήματα που εμφανίζονται σε κάθε λέξη. Η αντιστοιχία όμως γραφημάτων και φωνημάτων φαίνεται να παίζει σημαντικό ρόλο στην ανάγνωση (McWilliam, Scherpan & Rodway, 2009). Έτσι, δεν είναι ξεκάθαρο αν οι λέξεις που γράφονται με αυτόν τον τρόπο, όπως η λέξη «δλδ» αντί για δηλαδή, «μλν» αντί για μάλλον, διαβάζονται το ίδιο γρήγορα με τις λέξεις που οι έμπειροι αναγνώστες αντιλαμβάνονται ως όλο.

Στο συμφωνικό σύστημα γραφής, ο γραφέας ακολουθεί το ίδιο σύστημα με τον αναγνώστη. Αποσυνθέτει δηλαδή τη λέξη που θέλει να γράψει στα επιμέρους τμήματά της και

σχηματίζει ένα ένα τα στοιχεία της. Επειδή όμως τα γραφήματα σε αυτή την περίπτωση είναι μικρότερα σε αριθμό από τα φωνήματα η όλη διαδικασία παίρνει λιγότερο χρόνο. Είναι ξεκάθαρο λοιπόν ότι το συμφωνικό γραφικό σύστημα διευκολύνει το γραφέα εις βάρος του αναγνώστη.

Στην περίπτωση της ΣΨΔΕ, όπως έδειξαν τα αποτελέσματα της έρευνας, η συμφωνική γραφή χρησιμοποιείται μόνο εκεί που οι λέξεις το επιτρέπουν, δηλαδή ξεκινούν με σύμφωνο. Επειδή πολλές λέξεις του ελληνικού αλφαβήτου περιέχουν τα ίδια σύμφωνα στις ίδιες θέσεις σε διαφορετικές λέξεις, η ερμηνεία των λέξεων αυτών γίνεται μέσα από μια σύνθετη διανοητική διεργασία όπου ο αναγνώστης «μαντεύει» τα φωνήεντα που παραλείπονται και βγάζει το νόημα από το σύνολο της πρότασης και όχι από τη μεμονωμένη λέξη. Το ζήτημα στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι η απόλυτη φωνητική μεταγραφή μονάδων του προφορικού λόγου, όπως υλοποιείται σε ένα αλφαβητικό σύστημα σημείωσης, αλλά απλώς να μπορεί αποδοθεί νόημα στα γραφόμενά του, από τον αναγνώστη/συνομιλητή.

Οι λέξεις που είναι γραμμένες με το συμφωνικό σύστημα γραφής είναι αποκλειστικά ελληνικές και γραμμένες ως επί το πλείστον σε greeklish. Όταν πρόκειται για αγγλικές λέξεις, οι χρήστες προτιμούν τα ακρωνύμια, πιθανότατα γιατί το επίπεδο δυσκολίας κατανόησης αυξάνεται πάρα πολύ. Επιπλέον, όλα τα ακρωνύμια που εντοπίστηκαν στην παρούσα έρευνα αποτελούν μέρος της αγγλικής γλώσσας και δεν αποτελούν «ελληνικές γλωσσικές κατασκευές». Το συμφωνικό σύστημα είναι δυναμικό, προσαρμόζεται ανάλογα με το πλαίσιο των γραφόμενων και δεν είναι στατικό. Πολλές φορές η ίδια λέξη γραμμένη συμφωνικά μπορεί να μη σημαίνει το ίδιο πράγμα, ειδικά όταν πρόκειται για ένα ή δύο γράμματα. Το ίδιο ισχύει και αντίστροφα, δηλαδή η ίδια λέξη μπορεί να μεταγράφεται διαφορετικά προσθέτοντας ή αφαιρώντας χαρακτήρες, ανάλογα με το γραφέα. Εξ αιτίας της δυναμικής του συστήματος, πολλές λέξεις εμφανίζονται με διάφορες γραφικές μορφές, όπως η λέξη «ευχαριστώ» που εμφανίζεται ως thnx, 8nx, thanks, κλπ.

Την ίδια αρχή υπηρετούν και οι αγγλικές λέξεις που είναι γραμμένες στα ελληνικά. Με τη διατήρηση της γλώσσας γραφής, είτε ελληνικοί είτε αγγλικοί χαρακτήρες σε όλο το μήκος του κειμένου, φαίνεται καθαρά ότι οι χρήστες δε μεταγράφουν τον προφορικό λόγο όπως στο αλφαβητικό σύστημα, αλλά και εδώ το βάρος δίνεται στο νόημα και όχι στη μεταγραφή της λέξης.

Η αποκοπή της κατάληξης των λέξεων στις ελληνικές λέξεις γραμμένες σε greeklish, εντοπίστηκε κυρίως στο ρήμα «είμαι» και σε ελάχιστες ακόμα περιπτώσεις. Χρησιμοποιήθηκε χάριν συντομίας και μόνο στο συγκεκριμένο πλαίσιο επικοινωνίας των χρηστών, όπου μπορούσε να γίνει κατανοητή.

Πολλές από τις κατηγορίες που εντοπίστηκαν έχουν ως στόχο την ταχύτητα στην αποστολή του μηνύματος. Τα ακρωνύμια, η αποκοπή των καταλήξεων, η αντικατάσταση ολόκληρων λέξεων με ένα μόνο γράμμα, η συμφωνική γραφή καθώς και η διατήρηση της γλώσσας γραφής του κειμένου, συμβάλλουν στη μεγάλη ταχύτητα γραφής του μηνύματος, παραλείποντας όλα εκείνα τα στοιχεία που θεωρούνται συμπληρωματικά σε μια πρόταση, αλλά που βοηθούν στην κατανόησή της. Αυτός είναι και ο λόγος που τα κείμενα δεν μπορούν να διαβαστούν έξω από τη συγκεκριμένη περίπτωση επικοινωνίας και ακόμα και μέσα σ' αυτήν δυσκολεύουν ακόμη και εξοικειωμένους χρήστες. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (Baron, 2004) ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι διότι στην πλειοψηφία τους οι χρήστες όταν συνομιλούν σε προγράμματα ΣΨΔΕ κάνουν και άλλα πράγματα ταυτόχρονα, κατά συνέπεια προσπαθούν να μειώσουν το χρόνο γραφής του κάθε μηνύματος. Επιπλέον, προκειμένου να δείξουν την ένταξή τους στην ομάδα, τείνουν να χρησιμοποιούν το γλωσσικό της κώδικα, φαινόμενο που εντοπίζεται και σε άλλες κοινωνικές ομάδες, πχ. τα καλιαρντά.

Οι υπόλοιπες κατηγορίες που εντοπίστηκαν, παρουσιάζουν πολύ μικρά ποσοστά στο δείγμα και κατά συνέπεια δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα από αυτές.

Συνοψίζοντας, παρατηρήθηκε ότι η γραφή στα προγράμματα ΣΨΔΕ παρουσιάζει στοιχεία ως επί το πλείστον αλφαβητικής και συμφωνικής σημείωσης, καθώς και ιδεογραφίας αλλά και μια προσπάθεια οπτικής αντιστοιχίας των λατινικών χαρακτήρων με τα ελληνικά, στην περίπτωση των greeklish. Συγκριτικά με τη συμφωνική σημείωση, η προσπάθεια οπτικής αντιστοιχίας εντοπίζεται στη βιβλιογραφία πολύ νωρίτερα (Ανδρουτσόπουλος, 1999).

Σε διάφορες κατηγορίες δράσεων των γραφέων, το σύστημα φαίνεται να αλλάζει και τείνει να αυξάνεται, ειδικά στα greeklish αλλά και στο τυπικό ελληνικό script χρησιμοποιώντας όχι μόνο την ιδεογραφία/σημασιογραφία αλλά και τη συμφωνική γραφή σε ένα μέρος του.

Η τάση φαίνεται να είναι προς την όσο πιο γρήγορη μετάδοση της πληροφορίας, ακόμα κι αν αυτό έχει συνέπειες προς τον αναγνώστη, η ακόμα και τη δημιουργία ενός συστήματος μόνο για μνημένους, στο οποίο πέραν των ιδιαίτερων συστημάτων σημείωσης που πρέπει ο χρήστης να μπορεί να αποκωδικοποιεί συνυπάρχουν πολλά στοιχεία που προσπαθούν να δώσουν μια προφορικότητα στο γραπτό κείμενο, όπως για παράδειγμα οι ηχοποιητικές εκφράσεις ή η επανάληψη κάποιων γραμμάτων στην ίδια λέξη. Κατά συνέπεια, η γραφή στα προγράμματα ΣΨΔΕ διαθέτει τα δικά της χαρακτηριστικά, δανειζόμενη στοιχεία και από τον γραπτό αλλά και από τον προφορικό λόγο, «καταπατώντας» πολλές φορές τις αρχές του ενός ή του άλλου, στο βωμό της ταχύτητας και της μεταφοράς του νοήματος και όχι του λόγου.

Πιθανή αιτία όλων αυτών των κατηγοριών είναι η δημιουργία μιας γλώσσας μεταξύ μιας κοινωνικής ομάδας, «μιας γλώσσας των νέων», έναν τρόπο γραφής που να

χρησιμοποιείται υπό ορισμένες συνθήκες επικοινωνίας και που να αποτελεί μέρος της γλωσσικής συνείδησης μιας κοινότητας (Ανδρουτσόπουλος, 2001)

Μετά την πρώτη καταγραφή των σημειωτικών συστημάτων που επικρατούν στην ΣΨΔΕ, η έρευνα θα μπορούσε να επεκταθεί με μεγαλύτερο αριθμό συμμετεχόντων ώστε να διαπιστωθεί εάν υπάρχουν κατηγορίες και σημειωτικά συστήματα που δεν εντοπίστηκαν στο υπάρχον δείγμα. Επίσης, θα μπορούσε να διαπιστωθεί εάν υπάρχουν παράγοντες που επηρεάζουν τον τρόπο γραφής των χρηστών και κατά συνέπεια τα σημειωτικά συστήματα τα οποία επιλέγει.

Το πιο βασικό πρόβλημα της παρούσας έρευνας ήταν η συλλογή των ψηφιακών ημερολογίων. Οι συμμετέχοντες δε φάνηκαν ιδιαίτερα πρόθυμοι να παραχωρήσουν κομμάτια από τις ψηφιακές συνομιλίες τους, ακόμα και αν τους έγινε απολύτως σαφές ότι η έρευνα δεν αφορούσε το περιεχόμενο των γραφόμενων τους, καθώς και το ότι θα τηρούνταν απόλυτη εχεμύθεια μεταξύ αυτών και της ερευνήτριας. Έτσι, τα ψηφιακά ημερολόγια ήταν άνισα σε μέγεθος μεταξύ τους, πράγμα που πιθανόν να επηρεάζει το αποτέλεσμα της έρευνας.

10. Βιβλιογραφία

- Androutsopoulos, J., (2000). Λατινο-ελληνική ορθογραφία στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: Χρήση και στάσεις [Latin-Greek orthography in electronic mails: Use and stances]. *Studies in Greek Linguistics*, 20, 75-86.
- Androutsopoulos, J., (2009). 'Greeklish': Transliteration practice and discourse in a setting of computer-mediated digraphia. In: Georgakopoulou, Alexandra / Michael Silk (eds.) *Standard Languages and Language Standards: Greek, Past and Present*, 221-249. Farnam: Ashgate (Centre for Hellenic Studies, King's College London: 12)
- Ανδρουτσόπουλος, Γ., (2000). Η γλώσσα των νέων. *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα*. Θεσσαλονίκη, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Ανδρουτσόπουλος, Γ., (1998). Ορθογραφική ποικιλότητα στο ελληνικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: μια πρώτη προσέγγιση. *Γλώσσα* 46: 49-67.
- Baron, N. S. (2004). See You Online: Gender Issues in College Student Use of Instant Messaging. *Journal of Language and Social Psychology*, 23(4): 397-423.
- Blair, K (2006) *Freelancin'*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2011, από <http://www.rt2.us/images-rtdocs.asp>
- Chalamandaris, A. Protopapas, P. Tsiakoulis, & S. Raptis (2006). All Greek to me! An automatic Greeklish to Greek transliteration system. *Proceedings of 5th International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2006)*. Genoa, Italy, 24-26 May.
- De Hoyos, D., (χ.χ.) *History of IM*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2011, από <http://im.about.com/od/imbasics/a/imhistory.htm>
- ΕΛΟΤ. (2001). *Πληροφορίες και τεκμηρίωση - Μετατροπή των Ελληνικών χαρακτήρων με χαρακτήρες Λατινικούς*. Αθήνα: Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης Α.Ε
- Evans, A., (2004) *Remember Q-link* Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2011, από http://www.qlinklives.org/qlink-new/html/remember_q-link.html
- Ferrara, K., Brunner, H., Whittemore, G. (1991). Interactive Written Discourse as an Emergent Register. *Written Communication*, 8: 8-34.
- Haas, W. (1976). Writing the basic options. In W. Haas (ed.). *Writing without letters*. Manchester: Manchester University Press.
- Isaacs, E. Waledowski, A., Whittaker, S., Schiano, D.J. & Kamm, C. (2002). The character, functions, and styles of instant messaging in the workplace. In *Proceedings of the Conference of Computer Supported Cooperative Work (CSCW '02)* New Orleans, LA: ACM Press (pp. 11-22).

- Jaffe, M. J., Lee Y. E., Huang, L.-N. & Oshagan, H. (1999). Gender Identification, Interdependence, and Pseudonyms in CMC: Language Patterns in an Electronic Conference. *The Information Society*, 15: 221-234.
- Καμίνης, Γ., (2003). Πόρισμα (ΝΟΜΟΣ 3094/2003 "Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις", Άρθρο 4, Παράγραφος 6) για τη Μεταγραφή ονοματεπωνύμων με λατινικούς χαρακτήρες στα διαβατήρια και τα δελτία αστυνομικής ταυτότητας ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2010 από http://www.synigoros.gr/reports/por_transcription_da.doc
- Koutsogiannis, D. & Mitsikopoulou, B. (2003). Greeklish and Greekness: trends and discourses of "glocalness". *Journal of Computer Mediated Communication*, 9:1.
- Lee, C, K-M. (2007). Affordances and text-making practices in Online Instant Messaging. *Written Communication*, 24 (3): 223-249.
- Lenhart, A., Lee, R. & Lewis, O. (2001). Teenage Life Online: The Rise of the Instant-Message Generation and the Internet's Impact on Friendships and Family Relationships. *Pew Internet and American Life Project*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2010 από http://www.pewinternet.org/~media//Files/Reports/2001/PIP_Teens_Report.pdf.pdf
- Lenhart, A., Madden, M. & Hitlin, P. (2005). Teens and technology. *Pew Internet and American Life Project*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2010 από http://www.pewinternet.org/~media//Files/Reports/2005/PIP_Teens_Tech_July2005web.pdf.pdf
- Ling, R. & Baron, N.S (2007). Text messaging and IM: Linguistic comparison of American college data . *Journal of Language and Social Psychology*, 26 : 291 – 298.
- Mc William, L., Schepman, A., Rodway, P. (2009). The linguistic status of text message abbreviations: An exploration using a Stroop task. *Computers in Human Behavior* 25: 970-974.
- McLuhan, M. (1964). *Understanding Media: The extensions of Men*. N.York: McGraw Hill
- Nardi, B-A, Whittaker, S. & Bradner, E. (2000) Interaction and Outeraction: Instant Messaging in Action. *Proceedings of the 2000 ACM Conference of Computer Supported Cooperative Work*, 79-88. New York: Association for Computing Machinery.
- Παπαδοπούλου, Μ. (1994). Η κοινωνική λειτουργία της γραφής. Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΑΠΘ.
- Παπαδοπούλου, Μ. (1999). Η γραφή και η ανάγνωση ως αντίρροπες τάσεις στο ελληνικό γραφικό σύστημα. Στο Α. Μόζερ, (επιμ.). *Ελληνική Γλωσσολογία '97*, Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Γλωσσολογικού Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, (418-426).
- Παπαδοπούλου, Μ. (2004). Η ελληνική γραφή πέρα από το αλφάβητο. Στο Κ.

- PCCW. (2005). *Netvigator teams up with ICQ to launch NETVIGATOR ICQ 5*. Ανακτήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2009 από <http://202.66.146.82/listco/hk/pccw/newsflash/n050827.pdf>
- Pew Internet. (2004). *How Americans use instant messaging*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2010 από http://www.pewinternet.org/~media/Files/Reports/2004/PIP_Instantmessage_Report.pdf.pdf
- Price, T., (2001). *Instant Messaging: History, Fun Facts, and Resources*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2011, από <http://www.thefreeresource.com/instant-messaging-history-fun-facts-and-resources>
- Saint- andre, P. (2009) *Jabber.org*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2011, από <http://www.jabber.org/about/>
- Sampson, G. (1985). *Writing Systems*. Stanford: Stanford University Press
- Schiano, D. J., Chen C. P., Ginsberg J., Gretarsdottir U., Huddleston M. & Isaacs E. (2002). Teen Use of Messaging Media. *Proceedings of AGM Conference on Human Factors in Computing Systems*.
- Stewart, B. (200). E-mail. *Living The Internet*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2011 από <http://www.livinginternet.com>
- Tagliamonte, S-A. & Dennis, D. (2008) Linguistic ruin? LOL! Instant messaging and teen language. *American Speech*, 83(1): 3-34
- Τσουκαλά, Ε. Χοντολίδου, Α. Χριστοδούλου, Γ. Μιχαηλίδης (επιμ.). *Σημειωτικά συστήματα και επικοινωνία: Πράξη, διάδραση, περίσταση και αλλαγή*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 233-243.
- Vachek J. (1976). *Selected Writings in English and General Linguistics*. The Hague, Paris: Mouton.
- Van Vleck, T. (2000). *Multics*. Ανακτήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2011, από <http://multicians.org/history.html>

Γ' Μέρος

Παράρτημα

Ημερολόγιο Συνομιλιών Σύγχρονης Επικοινωνίας (Logbook of Online Chat Activities)

Κρατήστε αρχείο σχετικά με τον τρόπο χρήσης του windows live messenger (msn messenger) για τις επόμενες 7 ημέρες. Δώστε προσοχή στα παρακάτω σημεία!

- Κρατήστε ιστορικό από τις συνομιλίες σας! (Ενεργοποιήστε την επιλογή αυτή μέσα από τα Εργαλεία->Επιλογές->Μηνύματα->Ιστορικό Μηνυμάτων. (Τικάρετε την επιλογή «Αυτόματη αποθήκευση του ιστορικού των συνομιλιών μου)
- Σημειώστε τη στιγμή που ξεκινάτε τη συνομιλία και τη στιγμή που την τερματίζετε. Χρησιμοποιήστε την *αντιγραφή-επικόλληση* για το ιστορικό σας, δε χρειάζεται να μου δώσετε όλες τις πληροφορίες, μόνο αυτές που θέλετε εσείς. Μπορείτε να παραλείψετε ότι δε θέλετε, αλλά παρακαλώ σημειώστε ότι στο σημείο αυτό υπάρχει κείμενο που παραλείπεται.
- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την παρακάτω φόρμα για τις καταγραφές σας ή οποιαδήποτε άλλη σας εξυπηρετεί. Εκφραστείτε ελεύθερα, με όποιο τρόπο (γραμματοσειρά, γλώσσα, λεξιλόγιο, greeklish, emoticons, συντομογραφίες, κτλ) νιώθετε άνετα. Παρακαλώ να γράφετε όπως γράφετε σε μια τυπική συνομιλία σας στο msn.
- Δεν υπάρχει όριο στο μέγεθος, μπορείτε να προσθέσετε σελίδες αν χρειαστεί.
- Αν κάποια μέρα δεν μπορέσατε να κάνετε καταγραφή, απλώς προσπεράστε την και πάτε στην επόμενη.
- Μετά το τέλος της καταγραφής παρακαλώ αποστείλετέ την στη διεύθυνση epitropou@gmail.com

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ημέρα 1^η (Δευτέρα 8 Μαρτίου 2010)

Αρχή: 1:20:00 μμ

Τέλος: 1:41:22 μμ

Λογαριασμός: killbillmary@hotmail.com

Χώρος: Σπίτι

Σκοπός: Επικοινωνία

Δραστηριότητες στον υπολογιστή: Συνομιλία με Σοφία, παράλληλα με tweeting, facebook, e-mails, αποστολή αρχείων μέσω msn.

Δραστηριότητες εκτός υπολογιστή: Καμία

Ιστορικό:

(1:20 μμ) **KillBillMary P**:o spastikos an8rwpos
egw dld
entopise 3 la8h ston ypotitlo tou mf

(1:20 μμ) Sofia:στην μαιρια να τα παεις

χαχα (1:20 μμ)

KillBillMary P: (1:20 μμ)

Sofia:λεγε τι (1:20 μμ)

KillBillMary P:8a ths ta pw

το πανηγύρι έχει τα ι ανάποδα (1:21 μμ)

KillBillMary P:λείπει κάπου μια τελεία. (1:21 μμ)

KillBillMary P:και το τρίτο δεν το θυμάμαι...

alla pali kati orthografiko htan

(1:21 μμ) Sofia:τωρα που θα κανω τον συγχρονισμο θα τα διορθωσω
αλλος (κείμενο που παραλείπεται)

μας βρηκε (1:22 μμ) Sofia: (1:22 μμ)

KillBillMary P:eeeeee (1:22 μμ)

KillBillMary P:nta3 aplws egw den ta lew synh8ws... (1:22 μμ)

KillBillMary P:giati kai na ta pw, epeidh den einai kati tragiko, den allazei o
ypotitlos

opote aplws 8a fanw kakia... (1:23 μμ)

KillBillMary P:"spastikia" kalytera (1:23 μμ)

Sofia:το ξερω ρε (1:23 μμ)

KillBillMary P:και sto caprica eleipan kati telika n
(1:23 μμ) Sofia:παντα κατι ξεφευγει

Επιτρόπου Μαρία.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Συμβατής γραφής σε προγράμματα

ΤΙΤΛΟΣ

βιβλίου για υγιεινή διατροφική

ΛΗΞΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΑΝΕΙΖΟΜΕΝΟΥ

28/9/12

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Τηλ.: 24210 06300-1

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

004000105795